

Средно училище с разширено изучаване на чужди езици “Д-р Петър Берон”

2300 гр. Перник ул. ”Отец Паисий” № 10, тел: 60-86-70

e-mail: info-1403216@edu.mon.bg, www.suberon-pernik.com

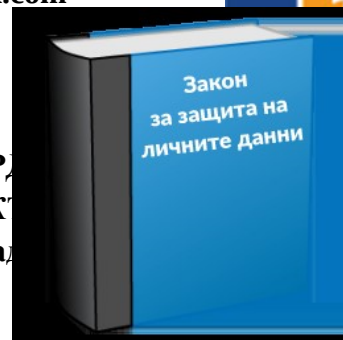

СЪГЛАСУ
ПРЕДСЕД
Р. Максим

СЪГЛАСУ
ПРЕДСЕД
А. Борисов

УТВЪРД
ДИРЕК
Ел. Влад

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА
на Средно училище с разширено изучаване на чужди езици
„Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“ – гр. Перник
УЧЕБНА 2025/2026г.

Настоящият правилник е утвърден със Заповед №РД-12-..... от09.2025 г. на директора на училището

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА

Чл.1. С този Правилник се определят:

(1) структурата, функциите и управлението на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон”, правата и задълженията на директор, заместник-директори, учители, ученици и служители в училището, родители, както и организацията на образователния процес, издаването на документи за завършен клас, етап или степен на образование; осигуряването на условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование.

(2) Правилникът урежда отношенията в процеса на обучение и възпитание при пълно зачитане и уважение на човешката личност.

Чл.2 Правилникът е изработен на основание на чл.28 от ЗПУО и:

- (1) Държавни образователни стандарти;
- (2) Други нормативни документи.

ГЛАВА ВТОРА

УЧИЛИЩЕТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл.3 По смисъла на чл. 25 от ЗПУО училището е институция в системата на училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. В определените в този закон случаи училището осигурява и условия за придобиване на професионална квалификация.

Чл.4 (1) Училището притежава обикновен собствен печат и печат с изображение на държавния герб.

(2) Печатът с изображение на държавния герб се полага върху следните документи:

1. свидетелство за основно образование;
2. диплома за средно образование;
3. удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование;
4. свидетелство за професионална квалификация;
5. **(нова март 2024 г.)** удостоверение за положен изпит по реда на държавните зрелостни изпити за целите на кандидатстването във висше училище.

(3) Печат с изображение на държавния герб се полага и върху приложенията и дубликатите на документите по ал. 2.

Чл.5 По смисъла на чл.36 от ЗПУО СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” е общинско.

Чл.6 Според вида на подготовката СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” е неспециализирано (чл.37 от ЗПУО).

(1) (изм. септември 2024) СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” е включено в списъка на иновативните училища с решение N 507 от 18 юли 2024 г на Министерски съвет.

Чл.7 Според етапа или степента на образование СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” е средно (I – XII клас включително) (чл.38 от ЗПУО).

Чл.8 СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” е дневно по смисъла на чл.42, ал.1 от ЗПУО.

Чл.9 СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” осигурява общообразователна, разширена, профилирана и професионална подготовка.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

РАЗДЕЛ I

СТЕПЕНИ, ЕТАПИ И ВИДОВЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 10 (1) Според степента, образованието в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” е основно и средно.

(2) Обучението за придобиване на основно образование се осъществява от I до VII клас включително в два етапа, както следва:

1. начален – от I до IV клас включително;
2. прогимназиален – от V до VII клас включително.

(3) Обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа, както следва :

1. първи гимназиален – от VIII до X клас включително;
2. втори гимназиален – от XI до XII клас включително.

Чл.11 Учениците в седми клас придобиват основно образование след успешно завършен VII клас. Съдържанието на свидетелството за основно образование, което получават тези ученици, се определя в държавния образователен стандарт за информацията и документите.

Чл.12 (1) Според подготовката училищното образование е общо, профилирано и професионално.

(2) Общото образование се осъществява в основната степен чрез обучение за придобиване на общообразователната и разширената подготовка.

(3) Профилираното образование се осъществява в средната степен чрез общообразователната и разширената подготовка – в първи гимназиален етап, и чрез общообразователната и профилираната подготовка – във втори гимназиален етап, където може да се осъществява и чрез разширената подготовка.

(4) Професионалното образование се осъществява в средната степен – в първи и във втори гимназиален етап чрез общообразователна и професионална подготовка. То може да се допълва и чрез разширена подготовка.

(5) (изм. септември 2024г) Като част от програмата „Иновативни училища“, СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ осъществява обучение по иновативен предмет “Краезнание”, проект „Сградите от миналото - дом на бъдещето“. Иновацията е насочена към развитие на професионални компетентности на учениците и приложението им в областта на туризма, изграждане на поведенческа култура на личността и надграждане на знания, умения и чуждоезикови компетентности. Проектът е за срок от три години и обхваща учениците, които са в десети клас през учебната 2024/2025 година.

РАЗДЕЛ II

УЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА - СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ

Чл.13 (1) Училищната подготовка е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование.

(2) Училищната подготовка се придобива чрез обучение по учебни предмети или модули, по учебни програми, утвърдени от министъра на образованието. Учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.

Чл.14 (1) В процеса на училищното образование религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети.

(2) В процеса на училищното образование се изучават и учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие в учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.

(3) Учебните предмети по ал. 2 се изучават по учебни програми, утвърдени от директора на училището. Учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.

Чл.14а (нов септември 2024) (1) Училищното образование в Република България е светско.

(2) В системата на училищното образование се забраняват действия, свързани със:

1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;
2. осъществяването на политическа и партийна дейност;
3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.
4. „Нетрадиционна сексуална ориентация“ са различни от общоприетите и заложените в българската правна традиция схващания за емоционално, романтично, сексуално или чувствено привличане между лица от противоположни полове.

(3) В системата на предучилищното и училищното образование идеологии, доктрини и системи от възгледи и идеи се изучават за постигане на целите по чл. 5 от ЗПУО, за формиране на национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у децата и учениците и при спазване на държавните образователни стандарти и на учебните програми.

Чл.15 (1) За учениците, които се обучават по индивидуални учебни планове, се утвърждават индивидуални учебни програми въз основа на учебните програми по ДОС за съответния клас.

(2) Индивидуалните учебни програми се утвърждават от директора по предложение на екипа за подкрепа за личностно развитие.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика се създава със заповед на директора за определения ученик.

(4) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика до един месец от извършването на оценката на необходимостта от допълнителна подкрепа разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми по един или повече учебни предмети за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изяви дарби за съответната учебна година, когато такива са необходими, с информираното писмено съгласие на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето.

Чл.16 (1) Разпределението на общообразователните предмети за придобиване на общообразователна подготовка в средната степен на образование по класове, както и броят на учебните часове за изучаването на всеки от тях за всеки клас и етап от средната степен се определят в рамкови учебни планове, утвърдени в зависимост от вида на образованието и според спецификата и формата на обучението.

(2) Рамковите учебни планове по ал. 1 се определят с държавния образователен стандарт за учебния план.

Чл.17 (1) Разширената подготовка обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общообразователната подготовка.

(2) Разширената подготовка в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ се придобива чрез изучаване на общообразователни учебни предмети, предвидени за изучаване в процеса на

училищното образование, както и на учебни предмети от професионалната подготовка във втори гимназиален етап.

(3) Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка се определят с училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

(4) Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ с изключение на учебните предмети по чл.76, ал.2,5 и 8 от ЗПУО се определя с учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Чл.18 (1) Профилираната подготовка обхваща задълбочени компетентности в даден профил.

(2) Профилът е комплекс от профилиращи учебни предмети, два от които се определят с държавния образователен стандарт за профилираната подготовка, а останалите се определят от училището с училищните учебни планове и са едни и същи за XI и XII клас.

(3) Профилът, който се изучава в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ е „Чужди езици“.

(4) Профилираната подготовка се придобива във втори гимназиален етап на средното образование чрез изучаване на профилиращите учебни предмети, включени в съответния профил, и обхваща задълбочени за определен профилиращ предмет и комплексни за даден профил компетентности.

(5) Профилираната подготовка се осъществява в раздел Б (избираеми учебни часове) на учебния план, като общият брой часове за профилирана подготовка е най-малко 18 часа и най-много 20 часа седмично през целия етап на обучение.

(6) Профилът е съвкупност от три или четири профилиращи учебни предмети, два от които се определят на национално ниво, а останалите – с училищните учебни планове.

(7) (изм. от септември 2024) Задължителни профилиращи учебни предмети в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ за паралелки с профил „Чужди езици“ са:

1. английски език;
2. немски език;

(8) Профилиращите предмети в даден профил са едни и същи за XI и за XII клас.

(9) Всеки от профилиращите предмети по ал. 7 се изучава с не по-малко от 4 учебни часа и не повече от 8 часа седмично.

(10) Профилите и съответните два задължителни профилиращи учебни предмета са, както следва:

1. профил „Чужди езици“ със задължителни профилиращи учебни предмети двата чужди езика, изучавани в първи гимназиален етап;
2. другите профилиращи предмети се определят с учебния план за съответната учебна година.

Чл.19 (1) Професионалната подготовка в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ обхваща компетентности, необходими за придобиване на професионална квалификация, както и придобиване на правоспособност за професия.

(2) Професионалната подготовка осигурява постигането на държавния образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия „Организатор на туристическа агентска дейност“, със специалност „Организация на туризма и свободното време “ в двата гимназиални етапа в средната степен на образование.

(3) Професионалната подготовка в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ включва обучение по теория и практика на професията.

(4) Целите, съдържанието и характеристиките на видовете професионална подготовка се определят в Закона за професионално образование и обучение.

Чл.20 (1) Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложените им.

(2) Учебните предмети, модулите и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.

(3) Съдържанието на допълнителната подготовка се определя в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

РАЗДЕЛ III

УЧЕБЕН ПЛАН

Чл.21 (1) Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети или модули или дейности за придобиване на училищната подготовка.

(2) Структурата на учебния план обхваща три раздела:

1. раздел А – задължителни учебни часове;
2. раздел Б – избираеми учебни часове;
3. раздел В – факултативни учебни часове.

(3) (изм. от септември 2021г.) Учениците се обучават по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията на ЗПУО и Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план.

Чл.22 В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователната подготовка, а в паралелките с професионална подготовка - и общата професионална подготовка.

Чл.23 (1) В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на разширената, профилираната и професионалната подготовка.

(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл.14, ал. 1 и 2 от настоящия правилник.

Чл.24 Във факултативните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на допълнителната подготовка.

Чл. 25 (нов от септември 2024)(1) Държавният образователен стандарт за учебния план определя рамкови учебни планове по класове, етапи и степени на образование в зависимост от вида на образованието и спецификата и формите на обучението.

(2) Рамковият учебен план съдържа:

1. броя на учебните седмици по класове;
2. наименованията на учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А;
3. годишния брой на учебните часове, определени за изучаването на всеки от учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А, по класове, етапи и степени на образование;
4. общия годишен брой на избираемите учебни часове в раздел Б;
5. максималния годишен брой на факултативните учебни часове в раздел В.

Чл.25а (1) Въз основа на съответния рамков учебен план е разработен училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите на училището.

(2) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.

(3) Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година.

(4) Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора, като не може да се променя през учебната година.

(5) Училищният учебен план съдържа:

1. броя на учебните седмици по класове;
2. наименованията на учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А;
3. годишния брой на учебните часове, определени за изучаването на всеки от учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А, по класове, етапи и степени на образование;
4. общия годишен брой на избираемите учебни часове в раздел Б;
5. максималния годишен брой на факултативните учебни часове в раздел В.

Чл. 25б. (нов от септември 2024 г.) (1) Въз основа на рамковия учебен план по чл. 25, министърът на образованието и науката - след съгласуване по компетентност с представители на работодателите, с министъра на младежта и спорта или с министъра на културата - утвърждава типови учебни планове по професии за професионална подготовка.

(2) Типовият учебен план по ал. 1 определя учебните предмети или модули от отрасловата и специфичната професионална подготовка и броя на учебните часове, определени за тяхното изучаване по класове, етапи и степени и според степените на професионална квалификация на професията.

Чл.26 (1) Извън часовете по чл. 21, ал. 2 в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни

дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.

(2) Организирането и провеждането на спортни дейности се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация „учител” или „треньор” по даден вид спорт.

(3) Педагогическият съвет, съобразно възможностите на училището, избира за учебната година спортните дейности от определените по чл. 92, ал. 1 от ЗПУО.

(4) Учениците подават писмено заявление до директора на училището до 30 юни за избор на спортните дейности от определените по ал. 1.

(5) Учениците, които постъпват в училище след 30 юни, подават писмено заявление до директора на училището за избор на спортните дейности, в които ще участват през учебната година, при записването им в училището.

(6) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(7) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 27 (1) Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение, както и при необходимост за:

1. учениците със специални образователни потребности, които се обучават в дневна форма на обучение.

(2) Индивидуалният учебен план по ал. 1 се утвърждава със заповед на директора и изпълнението му се контролира ежемесечно от регионалното управление на образованието.

(3) Индивидуалният учебен план се разработва за учебна година с изключение на случаите, предвидени в държавния образователен стандарт за учебния план.

(4) Индивидуалният учебен план може да определя разпределение на учебното време по един или по повече учебни предмети, което е различно от рамковия, типовия и училищния учебен план.

(5) Индивидуалният учебен план на учениците със специални образователни потребности може да съдържа само част от учебните предмети, определени в рамковия, типовия или в училищния учебен план.

(6) За обучението по всеки предмет от индивидуалния учебен план екипът за подкрепа за личностно развитие разработва индивидуална учебна програма, която се утвърждава от директора на училището.

(7) Индивидуалната учебна програма по ал. 6 за учениците със специални образователни потребности се разработва въз основа на рамкови изисквания, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.28 (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище.

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

РАЗДЕЛ IV

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл.29 (1) Училищното образование се организира в последователни класове.

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл.30 (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

(4) При условията на този правилник за ученик от паралелка може да се организира и индивидуално обучение по отделен учебен предмет или модул.

РАЗДЕЛ V

УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл.31 (1) Училищното образование се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време.

(2) Учебната година за всички форми на обучение, с изключение на самостоятелната, включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

(3) Учебното време за самостоятелната форма се организира от училището чрез изпити и от ученика или лицето, което се подготвя самостоятелно за тях.

(4) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай, че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Чл.32 (1) Учебната година включва два учебни срока.

(2) **(изм. септември 2025г.)** Продължителността на първия учебен срок е между 17 и 18 учебни седмици.

(3) **(нова септември 2025г.)** За всяка учебна година продължителността на първия учебен срок е в зависимост от междусрочната ваканция, така че ваканцията да съвпада с началото или края на работната седмица.

(4) **(нова септември 2025г.)** Продължителността на втория срок се определя със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл.33 (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

Чл.34 (1) Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна.

(2) **(доп. септември 2025г.)** Училището организира целодневната организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от I - IV клас, съобразно броя на подадените заявления, възможностите на материалната база и педагогическия състав. Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и ред, определени с държавния образователен стандарт за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 1 септември.

(3) **(изм. септември 2025г.)** При целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат след обяд.

(4) **(нова септември 2025г.)** Целодневната организация на учебния ден предоставя допълнителни условия за взаимодействие и сътрудничество между всички участници в образователния процес, за екипна работа с цел развитие на компетентностите на всеки ученик за успешна личностна реализация и подкрепа за личностното развитие.

(5) **(нова септември 2025г.)** След 1 септември ученици могат да допълват свободните места в сформираните групи за целодневна организация на учебния ден до максималния им брой, определен с ДОС за финансиране на институциите.

(6) **(нова септември 2025г.)** При мотивирано писмено заявено желание на родителя в заявлението по ал. 2 ученик, включен в целодневна организация на учебния ден, може да не участва в една или две от дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси в определени дни.

Чл.35. (1) Учебният ден е организиран в две смени.

(2) Началото и краят на учебния ден се определят със заповед на директора на училището преди началото на учебната година.

(3) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

Чл. 36. (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка, както и за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности е:

1. тридесет и пет минути - в I и II клас;
2. четиридесет минути - в III и IV клас;
3. четиридесет минути – в V–XII клас;

(2) Последователни учебни часове може да се организират без почивка между тях по решение на педагогическия съвет на училището по спортна подготовка, учебни практики и активен отдих, но не повече от два учебни часа.

Чл.37 (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите и по реда на ал. 1, директорът може да намалява и продължителността на самоподготовката, дейностите по интереси и отдих и спорт при целодневна организация на учебния ден.

(3) В случаите по ал.1 и ал.2 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението и създава организация за уведомяване на родителите на учениците.

Чл.38 (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове в училището се определят от директора и са с продължителност не по-малко от 10 и не повече от 30 минути.

(3) Директорът на училището осигурява за учениците поне една почивка от 20 минути.

(4) Поради липса на условия обучението на всички паралелки в училището да бъде само преди обяд, две от почивките между часовете могат да са с продължителност не по-малка от 5 мин. по решение на педагогическия съвет.

(5) Общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица не може да е по - малък от 22 и по - голям от 32 учебни часа.

(6) Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с държавния образователен стандарт за учебния план.

(7) Седмичното разписание се съобразява с Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания. То се утвърждава от директора на училището не по-късно от три дни преди започване на всеки учебен срок. Всяка наложителна промяна в разписанието се утвърждава от РЗИ.

(8) Началото на учебния ден, продължителността на часовете и почивките между тях, както и продължителността на дейностите при целодневна организация на учебния ден определят дневното разписание на училището и се оповестяват на електронната страница на училището.

(9) Учебният час за спортни дейности се включва в седмичните разписания извън броя на учебните часове съобразно организацията на учебния ден и спортната база на училището.

(10) За определен учебен ден директорът може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на часовете при:

- разместване на часовете за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на РУО във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;
- разместване на часовете във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
- необходимост от провеждане на два последователни учебни часа в рамките на един и същи учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи и реализиране на дейности за участие в организационни прояви – посещение на природни обекти, обществени, културни и научни институции;

В заповедта се описват обстоятелствата, наложили определянето на различното от седмичното разписание.

Чл.39 (1) За всяка учебна година министърът на образованието и науката определя със заповед:

1. началото и края на ваканциите с изключение на лятната;
2. неучебните дни;
3. началото и края на втория учебен срок.

Чл.40 (1) Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни – за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.

(2) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

(3) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.

(4) Временни размествания в седмичното разписание на часовете се извършват единствено от директор или заместник-директор по УД при определени обстоятелства (отсъствия на учители поради болест, законово установен отпуск, при аварийни ситуации и др.) и се утвърждават със заповед на директора.

(5) Временните размествания в седмичното разписание се поставят на информационните табла в училище.

(6) По време на учебната година в зависимост от темите в учебното съдържание учениците могат организирано да посещават различни културни и научни институции, както и да участват в различни организирани прояви или изяви, които не са предмет на уреждане в наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма.

(7) Туристически пътувания с обща цена в страната и чужбина могат да се организират под формата на детски лагери, екскурзионно летуване, походи, училища сред

природата (зелени училища, пътуващи училища), ски ваканции и други пътувания с образователна, възпитателна, културно-развлекателна и опознавателна цел. Редът и начинът за тяхното организиране е регламентиран в Наредба за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, в сила от 27.12.2016г. и Вътрешни правила в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ за организиране и провеждане на ученически пътувания. Провеждането и организирането се контролира от директора.

Чл. 40а. (нов септември 2024г.) (1) Ученически туристически пакети и свързани туристически услуги в училищното образование, които се провеждат въз основа на сключен договор между туроператор и директора на училището под формата на детски лагери, екскурзионно летуване, походи, училища сред природата, ски ваканции, обучения по зимни спортове и други пътувания, може да се организират от училището по време на ваканциите и почивните дни, а през учебно време - не повече от 5 учебни дни за паралелка.

(2) Допустимият брой на учебните дни по ал. 1 за организиране на ученически туристически пакети и свързани туристически услуги през учебно време се изчислява въз основа на предоставена и реализирана възможност за пътуване на учениците от една паралелка, дори когато не всички ученици от паралелката са се включили в туристическото пътуване.

(3) Във всяко ученическо туристическо пътуване по ал. 1 се планира и осъществява образователен маршрут, който включва посещения на не по-малко от 3 туристически обекта от едно или няколко тематични направления: История, историческо наследство и археология; География и икономика; Природни науки, биоразнообразие и екология; Изкуства, архитектура и литература; Етнография, фолклор и занаяти. Министерството на образованието и науката публикува на интернет страницата си примерни обекти, групирани по тематични направления, за включване в образователни маршрути.

(4) Може да не се планира образователен маршрут в ученическите туристически пътувания по ал. 1, които се извършват с цел прояви в областта на науките и технологиите, изкуствата и спорта на общинско, областно, национално и международно ниво.

Чл. 40б (нов септември 2025г.) Ред и начин за провеждане на организирано едновременно посещение, проява/изява, мероприятие:

(1) По време на учебната година в зависимост от темите в учебното съдържание, от темите и дейностите, предвидени за работа в извънкласните форми, организирани по проекти и национални програми, както и от темите, включени в годишния план за дейността на училището, в националния календар за извънкласните дейности на МОН и РУО (състезания, конкурси, олимпиади, симулативни игри, дискусии, срещи, форуми и др.), учениците могат организирано да посещават различни културни и научни институции, прояви/изяви и мероприятия.

(2) За провеждане на организирано посещение, проява/изява или мероприятие класният ръководител или учителят ръководител подава заявление по образец до директора, но не по-късно от 10 дни преди провеждането.

(3) Директорът издава заповед, която регламентира реда и начина на провеждане на организираното посещение, проява/изява или мероприятие.

(4) Класният ръководител или учителят ръководител извършва следното:

1. изготвя списък на учениците участници с трите имена, дата и година на раждане, клас;
2. изисква информирано съгласие от родителите/настойниците чрез попълване на декларация;
3. провежда инструктаж на учениците;
4. изготвя списък на инструктираните ученици.

(5) Ръководителят носи отговорност за опазване живота и здравето на участниците в организираното посещение, проява/изява, мероприятие.

РАЗДЕЛ VI

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл.41 (1) Формите на обучение в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” са:

1. дневна;
2. индивидуална;
3. самостоятелна;

(2) Училищното обучение се осъществява в дневна форма, освен в случаите, предвидени в този раздел. При обстоятелства, налагащи прекъсване на присъственото обучение в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“, може да се осъществява обучение от разстояние в електронна среда.

(3) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл.42 (1) Формата на обучение се избира от ученика при спазване изискванията на ЗПУО и при условията на чл.12 ал.2 от същия закон.

(2) Ученици, които се обучават в дневна, самостоятелна или индивидуална форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(3) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава:

1. от дневна в индивидуална или самостоятелна форма на обучение;
2. от индивидуална (по чл. 36, ал. 2, т. 1 и 3 от Наредба 10 за организация на дейностите в училищното образование) към дневна форма на обучение.

(4) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл.114, ал. 5 от ЗПУО;
6. ученик със специални образователни потребности.

(5) Препоръката по ал. 2 се изготвя след функционална оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

(6) При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип по чл. 190, ал.1 от ЗПУО извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката.

Чл.43 (1) Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи.

(2) Обучението в самостоятелната и в индивидуалната форма се организира за отделен ученик.

Чл.44 (1) В индивидуална форма може да се обучават:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;
2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;
3. ученици с изявени дарби;
4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл.107, ал. 4 от ЗПУО;
5. учениците в случаите по чл.107, ал. 2, т. 1 – 4 от ЗПУО.

(2) Индивидуалната форма включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.

(3) Обучението се осъществява по индивидуален учебен план.

(4) Индивидуалните учебни часове се провеждат в училището. В случаите по ал. 1, т. 1, когато ученикът не може да посещава училището, учебните часове се организират в домашни или болнични условия, а в случаите по ал. 1, т. 4 – и в център за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 45 (1) Самостоятелна форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. ученици в задължителна училищна възраст - по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.
3. ученици с изявени дарби;
4. лица, навършили 16 години.
5. ученици с наложена санкция “ Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение”.

(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага действащ училищен учебен план за дневна форма. Ученик, който преминава от дневна в СФО, продължава обучението си по същия учебен план, по който е започнал.

(4) Преподавателите изготвят конспекти, изпитни билети или тестове и критерии за оценяване, по съответните предмети за учениците в СФО. Конспектите трябва да са съобразени с действащите учебни програми по учебните предмети. Конспектите, изпитните билети и критериите за оценяване се представят на Директора за утвърждаване.

(5) За записване в самостоятелна форма на обучение ученикът подава заявление до директора на училището. Заявлението за записване в самостоятелна форма на обучение може да се подаде и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в правилника за дейността на училището с изключение на учениците по ал. 2, т. 2.

(6) Явяването на изпити се провежда в три редовни сесии – декември-януари, февруари-март, май-юни и една поправителна сесия – септември за всеки учебен предмет от училищния учебен план.

(7) За ученици преминали от дневна в самостоятелна форма на обучение поради наложената съответна санкция, директорът със заповед определя изпитните сесии.

(8) За лицата по ал. 2, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението). Те полагат изпити за следващ клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

(9) Редовните изпитни сесии за учениците по ал. 2, т. 2 се организират в края на всеки учебен срок.

(10) За учениците по ал. 2, т. 2 в съответствие с чл. 112, ал. 7 от ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието, в която се включва и представител на Агенцията за социално подпомагане, осъществява контрол на всеки учебен срок на организацията и начина на провеждане на изпитните сесии и на резултатите от тях.

(11) Учениците по ал. 2, т. 2, които не са положили успешно в рамките на една редовна сесия два и повече изпита за определяне на годишна оценка по учебните предмети от училищния учебен план, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

Чл.46 (1) Организацията на обучението в дневна, индивидуална, самостоятелна форма на обучение, както и условията и редът за преминаване от една форма на обучение в друга се уреждат с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

(2) Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 47 (1) Обучение от разстояние в електронна среда се прилага при ситуации, налагащи прекъсване на присъственото обучение поради непредвидени обстоятелства.

(2) ОРЕС се осъществява от учителите в училището, в което се обучават учениците при съблюдаване на Алгоритъм за превключване към обучение от разстояние в електронна среда, както на Наредба №10 от 2016 за организацията на дейностите в училищното образование (чл. 40а до чл. 40з включително).

Чл. 48 (нов от септември 2022г.) (1) В иновативни училища като елемент на иновация по отношение на организацията, свързана с подобряване на качеството и с повишаване на резултатите от обучението, се допуска присъственото обучение в училището за учениците от V до XII клас в дневна форма да бъде съчетано със синхронно обучение от разстояние в електронна среда, но за не повече от 20 на сто от задължителните и/или избираемите учебни часове по един или повече учебни предмети, за които това е приложимо.

(2) По избор на ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след заповед на директора на училището, при наличие на необходимите технически и технологични средства, обучение от разстояние в електронна среда за не повече от 30 учебни дни може да се осъществява и за ученик, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище.

РАЗДЕЛ VII

ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 49 (1) Оценяването се осъществява:

1. в процеса на училищното обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

(2) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. вътрешно - когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно - когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(3) В зависимост от обхвата си оценяването може да е:

1. национално - обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално - обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно - обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище.

(4) В зависимост от организацията може да е:

1. групово - обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
2. индивидуално - за отделен ученик.

Чл. 50 (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на училищното обучение, а изпитите - в процеса на училищното обучение, както и при завършване на етап и/или степен на образование.

(3) Изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет или модул;
3. за промяна на оценката.

(4) Изпитите при завършване на клас, етап и/или степен на образование са:

1. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет или модул за определен клас;
2. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка за определен етап от степента на образование;
3. държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование;
4. държавен изпит за придобиване на степен на професионална квалификация;
5. изпити за придобиване на професионална квалификация по част от професия.

Чл. 51 (нов от септември 2022г.) Основните компоненти на оценяването, видовете и формите на оценяване, както и организацията, условията и редът за извършването му се определят с Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл. 52 (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател. Оценките, които може да се поставят, са: отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2).

(2) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението на ученика е: отличен, много добър, добър, среден и слаб.

(3) Оценките от националното външно оценяване в края на VII и в края на X клас се изразяват само с количествени показатели - в брой точки.

(4) Въз основа на установените резултати от изпитванията на учениците от I - III клас се поставят оценки само с качествените показатели по ал. 2, като качественият показател, изразяващ степента на постигане на очакваните резултати от обучението - „слаб“ се заменя с "незадоволителен".

(5) В случаите по ал. 4 системата от символи на качествените показатели се определя със заповед на директора на училището след решение на педагогическия съвет. При преместване на ученик копие от заповедта се прилага към документацията.

(6) В СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ за учениците в I клас се използва система от символи на качествените показатели определени със заповед на директора след решение на педагогическия съвет. По всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател. За учениците във II и в III клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен показател:

1. незадоволителен
2. задоволителен
3. добър
4. много добър
5. отличен

(7) На учениците със специални образователни потребности (СОП), които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".

(8) Когато се установи, че учениците по ал. 6 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка по ал. 1 и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма по този учебен предмет се преустановява.

Чл. 53 (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове. То се включва в минималния задължителен брой текущи изпитвания.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 е писмено и е върху учебно съдържание от последната година, в която съответният учебен предмет е изучаван. То има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

Чл. 54. (1) Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа включително седмично;
2. **(изм. септември 2023г.)** три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план над два часа седмично;
3. **(нова септември 2023г.)** едно текущо изпитване по всеки модул от профилираната или професионалната подготовка.

Чл. 55 (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата - индивидуални и групови.

(2) След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.

(3) При текущите устни и практически изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания - писмено с изключение на случаите, когато текущото писмено изпитване е под формата на тест с избираеми отговори и/или с кратък свободен отговор.

(4) Когато текущите изпитвания се осъществяват въз основа на проект, представянето на проекта може да е в устна, в писмена и/или в практическа форма.

Чл. 56 (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 57 (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класна работа се провежда при обучение за придобиване на общообразователна подготовка по:

1. български език и литература и по математика - в прогимназиалния етап и в двата етапа на средната степен на образование;

2. чужди езици - в двата етапа на средната степен на образование

(3) Класната работа по математика се провежда за един учебен час.

(4) Класната работа по български език и литература и по чужд език се провежда в два слети учебни часа.

Чл. 58 (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите и за информация на родителите.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

Чл. 59 (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;
2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни и/или контролни работи;
3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(2) Графикът по ал. 1 се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(3) За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители - родителите (настойниците, попечителите, представителите на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила).

Чл.59а (нов септември 2023г.) (1) За усвояване и затвърдяване на нови знания и за усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да поставя на учениците задачи за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час, като обемът им се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.

(2) В зависимост от обхвата, поставените задачи за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(3) За целите на проектно-базираното обучение на учениците може да се възлагат изследователски задачи с по-продължителен срок за самостоятелно изпълнение или за работа в екип.

(4) Когато изпълнението на задачите по ал. 1 или по ал. 3 се проверява чрез индивидуално или групово изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 60 (1) Срочната оценка се формира от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната и професионалната, и при вземане предвид на текущите оценки.

(2) По учебните предмети, изучавани в I - III клас, и по производствена практика не се формира срочна оценка.

(3) Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със СОП по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки по чл. 9, ал. 8 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

(4) За учениците в начален етап, получили качествена оценка, която показва, че не са усвоили компетентностите, определени в учебната програма за съответния клас, или получили срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет, се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.

(5) Срочна оценка не се формира без наличието на задължителния минимален брой текущи изпитвания поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.

(6) В случаите по ал. 5, когато ученикът не се яви на определената дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, се определя втора дата за полагането му, която не може да бъде по-късно от две седмици след приключване на учебния срок. Когато ученикът не се яви и на втората дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, срочна оценка по учебния предмет или модул не се поставя, а ученикът полага изпит за определяне на годишна оценка по съответния учебен предмет или модул.

(7) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва "освободен".

(8) Освобождаване на ученика от физическо възпитание и спорт се осъществява след подаване на заявление до Директора, придружено с документ от лекуващия лекар или лекарска консултативна комисия.

(9) Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

(10) Срочна оценка за учебните модули по професионална подготовка се формира само когато обучението по тези модули приключва в края на учебния срок.

(11) При обучението за придобиване на профилирана подготовка срочна оценка се формира по всеки модул от профилиращия учебен предмет, без да се формира срочна оценка по профилиращия учебен предмет.

(12) С решение на педагогическия съвет срокът за определяне на срочна оценка по ал. 8 може да се удължи, но с не повече от един месец за ученик, който няма минималния брой текущи изпитвания и е допуснал отсъствия поради продължителни здравословни проблеми, удостоверени с медицински документ, в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид подготовка.

Чл. 61 (1) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната, професионалната и специализираната подготовка, и при вземане предвид на срочните оценки.

(2) За учебен предмет или модул, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

(3) По производствена практика се формира само годишна оценка въз основа на цялостното представяне на ученика в учебния процес и поне две текущи изпитвания.

(4) Само годишна оценка се формира и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със СОП по учебните предмети, по които оценяването е с качествени оценки.

(5) За резултатите от обучението:

1. в I клас по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател;

2. във II и в III клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен показател;

3. от IV до XII клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.

(6) Когато обучението за придобиване на професионална подготовка се осъществява по модули, годишната оценка се поставя съгласно системата за оценяване, описана в учебната програма за съответния модул.

(7) При обучението за придобиване на профилирана подготовка се формира годишна оценка по всеки модул от профилирания учебен предмет и годишна оценка по профилирания учебен предмет. Годишната оценка по профилирания учебен предмет се формира като средноаритметична с точност до 0,01 от годишните оценки по всеки модул от предмета.

(8) За резултатите от обучението по производствена практика годишната оценка се поставя от учителя-ръководител.

(9) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва "освободен".

Чл. 62 Срочната и годишната оценка се формират в съответствие с определеното в учебната програма съотношение между текущите оценки от устните, писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от класните и/или контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

Чл. 63 (1) Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация.

(2) Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:

1. в деня на изпитването - за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;

2. до две седмици след провеждане на изпитването - за текущите оценки от писмените изпитвания;

3. в деня на оформянето им - за срочните и за годишните оценки.

Чл. 64 (1) Окончателна оценка се поставя при:

1. завършване на първи гимназиален етап на средното образование;
2. завършване на втори гимназиален етап на средното образование.

(2) Окончателните оценки по ал. 1 може да се променят само по реда на изпитите за промяна на окончателната оценка.

(3) Окончателните оценки се записват в съответните документи за завършен етап, за придобита степен на образование и/или квалификация по професия.

Чл. 65 (1) Приравнителните изпити се провеждат:

1. при преместване на ученик от VIII до XII клас включително в паралелка на същото или в друго училище, ако училищният учебен план за съответната паралелка на приемащото училище и на училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната подготовка, в т.ч. и по съответния чужд език, ако в приемащото училище по учебен план езикът е изучаван за постигане на по-високо ниво по Общата европейска езикова рамка, по задължителните модули от профилиращите учебни предмети, а при преместване преди края на втория учебен срок за съответната година - и по избираемите модули от профилиращите учебни предмети, и/или по учебните предмети от професионалната подготовка, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът;

2. при приемането на ученик от обединено училище на места, определени с допълнителния държавен план-прием в XI клас, когато училищният учебен план на приемащото училище и на училището, в което ученикът е обучаван в първи гимназиален етап, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове; в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната и/или професионалната подготовка, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът, в т.ч. и по съответния чужд език, ако в приемащото училище по учебен план езикът е изучаван за постигане на по-високо ниво по Общата европейска езикова рамка;

3. **(доп. септември 2025г.)** за лице, прекъснало обучението си, което желае да го продължи и да възстанови статута си на ученик, ако действащият рамков учебен план, въз основа на който е разработен съответният училищен учебен план, е различен от рамковия или типовия учебен план, въз основа на който е разработен училищният учебен план, по който лицето е започнало обучението си в съответната степен и класът, в който следва да постъпи, не е последен от етапа; в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната подготовка и/или по учебните предмети от професионалната подготовка, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът;

4. **(нова септември 2025)** за лице, прекъснало обучението си, което желае да го продължи и да възстанови статута си на ученик, ако действащият рамков учебен план, въз основа на който е разработен съответният училищен учебен план, е различен от рамковия или типовия учебен план, въз основа на който е разработен училищният учебен план, по който лицето е започнало обучението си в съответната степен, и класът, в който следва да постъпи, е последен от етапа; в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети, по които ученикът няма оценки, но изучаването им продължава и в следващия клас;

5. за ученик, завършил определен период или клас от училищно обучение или етап от степен на образование или придобил основно образование или професионална квалификация в училище на чужда държава или в системата на Европейските училища, в процеса на признаването на което при съпоставка с действащия към момента рамков учебен план, въз основа на който е разработен училищният учебен план, е констатирано различие в изучаваните от ученика учебни предмети/модули; в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети в съответствие с чл. 116, ал. 3, 4 и 5 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(2) Приравнителни изпити, в резултат на които се поставя годишна оценка, се провеждат в съответствие с учебната програма по определен учебен предмет или модул за съответния клас.

(3) В случаите, когато учениците се преместват или включват в училищното обучение преди приключване на учебния процес за съответната година, се провеждат изпити по реда на приравнителните изпити по ал. 1 и 2, в резултат на които се формира срочна оценка, като те се провеждат в съответствие с частта от учебната програма за съответния срок.

(4) Приравнителният изпит по профилиращ учебен предмет проверява придобити компетентности по всеки модул от предмета в съответствие с ал. 1, т. 1 и в резултат се формират отделни оценки по модули и/или оценка по предмета по реда на чл. 22, ал. 10, съответно на чл. 23, ал. 8 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 66 Изпитите за промяна на оценка са:

1. поправителни изпити;
2. изпити за промяна на годишна оценка - за VII клас, за XI клас и за XII клас;
3. изпити за промяна на окончателна оценка при завършване на първи и на втори гимназиален етап на средното образование.

Чл. 67 (1) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка е слаб (2) по някой от учебните предмети или модули, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове

(2) Поправителни изпити не се полагат от учениците, които се обучават в класовете от I до IV клас в дневна, индивидуална, самостоятелна форма на обучение и възрастта им е съответна за този клас или я надхвърля, но не с повече от три години.

(3) Учениците по ал. 2, чиято възраст надхвърля с повече от три години съответната за този клас възраст, полагат поправителни изпити.

(4) За учениците по ал. 2, които се обучават в дневна или индивидуална форма и не са усвоили компетентностите, заложиени в учебната програма за I, за II или за III клас, или имат годишна оценка слаб (2) по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или в избираемите учебни часове от училищния учебен план в IV клас, се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция след съответния клас при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(5) Поправителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас и за съответния вид подготовка.

(6) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

(7) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(8) Редовните поправителни сесии за учениците от XII клас са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до един месец преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(9) Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не по-късно от 10 октомври.

(10) Учениците от XII клас, които имат оценка слаб (2) по учебни предмети, изучавани в задължителните или в избираемите учебни часове, на редовните поправителни сесии и/или на допълнителната поправителна сесия по ал. 9 или не са се явили на поправителни изпити, могат да се явяват на поправителни изпити и на допълнителна януарска поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището.

Чл. 68 (1) Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за VII клас, за XI клас или за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на годишната оценка по учебен предмет или модул се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

(3) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по

реда на чл.23 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка по ал. 1.

(5) Изключение по ал. 4 се допуска за ученик от XII клас, който има годишна оценка слаб (2) по един или по няколко учебни предмета или модула - може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии.

(6) ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета и/или модула общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

Чл. 69 (1) Изпитите за промяна на окончателна оценка при завършване на първия или втория гимназиален етап се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за X клас или за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на окончателната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебните програми по съответния учебен предмет за съответните класове от етапа.

(3) За полагането на изпит за промяна на окончателната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от окончателната си оценка, формирана по реда на чл. 29, съответно на чл. 30 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на окончателната оценка.

(5) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на окончателната оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове

(6) За промяната на окончателната оценка по учебен предмет, който се изучава само в един клас първия или съответно втория гимназиален етап, се допуска само изпит за промяна на годишната оценка.

Чл. 70 (1) Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет или модул се полагат от:

1. учениците, обучавани в дневна форма при обучението при условията и по реда на дневна форма, чиито отсъствия надхвърлят 25 % от учебните часове по отделен предмет или модул, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен минималният брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 при спазване на принципа за ритмичност по чл. 11, ал. 1 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.;

2. учениците, обучавани в индивидуална форма, които до началото на втория учебен срок се преместват от форма на обучение, при която не се прилага текущо оценяване,

или започват обучението си в системата на предучилищното и училищното образование;

(2) Изпитът за определяне на срочна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул, изучавано през съответния учебен срок и за съответния вид подготовка.

Чл. 71 (1) Изпитите в процеса на обучение се провеждат от училищна комисия по организирането на изпита и училищна комисия по оценяването съгласно Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл. 72 (1) Според формата си изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. писмени;
2. практически;
3. комбинация от писмена и устна част;
4. комбинация от писмена и практическа част;
5. устни.

(2) Изпитите в процеса на училищното обучение се определят и организират съгласно чл.41,42,43 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

РАЗДЕЛ VIII

ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС, ЕТАП И СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

Чл.73 (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко "среден (3)" по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове (чл.122 от ЗПУО).

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална или самостоятелна форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл.74 (1) Ученик, който има годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл.75 (1) Учениците от I, II и III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложили в учебната програма за съответния клас, както и

учениците от IV клас, които имат годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална или самостоятелна форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл.76 Ученик от XII клас, който има годишна оценка "слаб (2)" по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл.77 (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.

(2) За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка "слаб (2)", през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл.78 Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети или модули, по които има оценка "слаб (2)".

Чл.79 (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас.

(2) Извън случаите по ал. 1 завършено обучение в определен клас се удостоверява с ученическа книжка.

Чл.80 (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл.81 (1) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците по чл. 52, ал. 7 от ПДУ, завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение.

(3) Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(4) Учениците по чл. 52, ал. 7 от ПДУ (СОП), завършили обучението си в X клас, получават удостоверение за завършен X клас, което им дава право да продължат обучението си в XI клас и на професионално обучение.

(5) Учениците по ал. 3 и 4, които се обучават и за придобиване на професионална квалификация, освен документа по ал. 3 и 4 получават и съответните документи, издадени при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл.82 (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити.

(2) (изм. септември 2021) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по Български език и литература и на задължителен Хлостен изпит по профилиращ учебен предмет по избор.

(3) (доп. септември 2021г.) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява професионална подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по Български език и литература и на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация - по теория и практика на професията.

Чл.83 Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

Чл.84 (1) Задължителният държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература се полага върху учебно съдържание, изучавано в задължителните учебни часове в XI и XII клас.

(2) (изм. септември 2021) Вторият задължителен държавен зрелостен изпит по чл.82, ал.2 от ПДУ се полага по учебен предмет, избран от ученика измежду профилиращите учебни предмети във втория гимназиален етап на средно образование.

Чл.85 (1) По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети Български език и литература, Чужд език - английски, немски или руски, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно

образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия.

(2) В случай че избраният учебен предмет по ал. 1 е изучаван от ученика като профилиращ, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет, изучавано в избираемите учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование.

(3) (нова март 2024 г.) За целите на кандидатстването във висше училище зрелостници или лица, притежаващи диплома за средно образование, по свое желание имат право еднократно в рамките на учебната година на завършването си или на следващата учебна година да положат изпит по реда на държавните зрелостни изпити по учебен предмет, по който вече са положили успешно държавен зрелостен изпит, върху учебното съдържание, предвидено за изучаване на същия вид подготовка.

(4) (нова март 2024 г.) Резултатът от изпита по ал. 3 не променя резултата от държавния зрелостен изпит в дипломата за средно образование и се отразява в удостоверение за положен изпит по реда на държавните зрелостни изпити за целите на кандидатстването във висше училище.

(5) (нова март 2024 г.) При кандидатстване във висше училище удостоверението по ал. 4 дава право за включване на оценката от положения по ал. 1 изпит с тежестта на или вместо оценка от държавен зрелостен изпит от дипломата за средно образование в случаите, когато тя е по-благоприятна за лицето в балообразуването или за прием при условията на чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование.

(6) (нова март 2024 г.) За полагане на изпит по ал.3 се събират такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет. Приходите от таксите постъпват по бюджета на съответното училище.

Чл.86 (1) Учениците, обучаващи се при условията на международен договор, който предвижда при завършване на средно образование полагане на изпит по официалния или по един от официалните езици на държавата - страна по договора, може да поискат този изпит да бъде зачетен за втори задължителен държавен зрелостен изпит, ако езикът на държавата –страна по договора, е сред чуждите езици по чл.134, ал. 2 от ЗПУО и ако изпитът е положен при условията и по реда, предвидени в международния договор.

(2) В случаите по ал. 1 оценката от изпита по език, положен при условията и по реда, предвидени в международния договор, се вписва в дипломата за средно образование като оценка от втория задължителен държавен зрелостен изпит.

(3) Разпоредбата по ал. 1 не се прилага за изпити, които се оценяват по начин, който не позволява резултатът да бъде приравнен към система за оценяване, действаща в училищното образование в Република България.

(4) Разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 се прилагат съответно и в случаите на обучение както според държавните образователни стандарти, така и според изискванията на друга

държава членка, когато за придобиване на средно образование се изисква полагане на изпит по езика на държавата членка и изпитът е положен при условията и по реда, предвидени в законодателството на тази държава членка.

Чл.87 (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от изпитите по чл. 82, ал. 2 от ПДУ, по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните държавни зрелостни изпити. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

(3) Зрелостниците по ал. 1 може да се явяват на държавни зрелостни изпити без ограничение на възраст и на брой изпитни сесии при спазване на юридическите актове, действащи към момента на явяването.

(4) Зрелостниците по ал. 1 полагат само задължителния държавен зрелостен изпит, който не са положили успешно. При всяко следващо явяване на държавен зрелостен изпит по профилиращ предмет зрелостникът може да сменя избора си на учебен предмет при условията на чл.84, ал. 2 от ПДУ.

Чл.88 Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Чл.89 Условията и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап.

Чл.90 (1) Изискванията към съдържанието на документите за завършен клас, етап или степен на образование се определят с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

(2) В документите за завършен етап от степента на образование и за завършено образование се посочва съответното ниво от Националната квалификационна рамка и от Европейската квалификационна рамка.

(3) Документите за завършено основно и средно образование се регистрират в създаден от министъра на образованието и науката информационен регистър за водене на документи за завършено основно и средно образование.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УЧЕНИЦИ

РАЗДЕЛ I

ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.91 (1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират профила и професията;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно - информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участват в проектни дейности;
10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
14. С решение на ПС материалните награди за учениците са:
 1. Грамота за отличен успех в края на учебната година
 2. Книга /с послание/
 3. Лента „Отличник на випуска“
 4. Грамота, тефтер и химикал с надпис СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“
 5. Плакет и ваучер за книги
15. Материалните награди се връчват след след решение на педагогическия съвет, при подадено мотивирано предложение от класен ръководител въз основа на гласуваните „Критерии за награждаване на ученици, при завършване на прогимназиален и втори гимназиален етап на обучение в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“.

15.1. (нова септември 2025) Награда Грамота за отличен успех в края на учебната година се присъжда на всеки ученик от IV до XI, завършил учебната година с успех Отличен 5.50 – 6.00.

16. Задължителни критерии за присъждане на всички награди с изключение на Книга /с послание/ са: Ученикът да има отличен успех и да няма административни наказания.

16.1. За присъждане на „Книга“ е необходимо номинираните да са проявили висока мотивация в обучението и да имат изключителни изяви, свързани с професионалната/профилирана подготовка.

16.2 За присъждане на награда „Лента ”Отличник на випуска““ е необходимо номинираните да отговарят на следните критерии:

1. без административни наказания
2. пет последователни години с отличен успех 6.00 /от VIII до XII клас вкл./
3. три последователни години с отличен успех 6.00/от V до VII клас вкл./

16.3 За присъждане на награда „Грамота“, **тефтер и химикал с надпис СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“** е необходимо номинираните да отговарят на следните критерии:

1. активно участие и отлични резултати в учебната дейност
2. активно участие и постигане на високи резултати в състезания, олимпиади, конкурси, изложби, форуми и др.
3. активно участие/организиране на извънкласни училищни мероприятия (благотворителни инициативи, патронни празници)

16.4 За присъждане на награда „Плакет“ и ваучер за книги е необходимо номинираните да отговарят на следните критерии:

1. класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и др.
2. индивидуален принос и активно участие в изпълнението на проекти, представящи училището в региона и страната
3. участия в инициативи на ученическия съвет и училището
4. ползва се с уважение от съученици и учители, показал е най-добра дисциплина, толерантност и уважение към съучениците си и учителите

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.

(3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл.92 (1) Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;

3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
 4. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
 5. **(изм. септември 2021)** да представят на своите родители и на педагогическите специалисти бележника за кореспонденция /за учениците от начален етап/;
 6. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
 7. да спазват правилника за дейността на училището;
 8. да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник.
 9. да бъдат на обществени места с придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето;
 10. да опазват материално-техническата база и чистотата в сградата, двора и прилежащите територии на училището;
 11. да изхвърлят на определените за целта места в сградата на училището опаковките на използваните храни и напитки;
 12. **(изм. септември 2021г.)** да пазят чисто работното си място, класните стаи, кабинетите и физкултурния салон, като отпадъчните материали се изхвърлят на определените за тази цел места. При увреждане на училищното имущество, носят материална отговорност за причинените щети, които родителите възстановяват в едномесечен срок: закупуват материали и правят ремонт; материално възстановяват съответния предмет. Когато не е констатирана персонална вина класът/класовете/, които в този ден са имали учебни занятия в тази стая, възстановяват щетата;
 13. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището: да не пречат на учителя при изпълнение на служебните му задължения, както и на съучениците си по време на учебните часове; да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове; да не стават по време на час без разрешение на учителя и да не пречат на останалите ученици да работят;
 14. да идват на училище не по късно от 15 мин. преди началото на учебните занятия и да заемат определеното си място след биенето на първия звънец;
 15. да изпълняват функциите на дежурен ученик, по график определен от класния ръководител.
 16. да посещават редовно учебните занятия.
- (2) Дежурните ученици са длъжни да:**
1. осигуряват реда и дисциплината в класната стая /кабинета/ по време на междучасие;
 2. следят за опазване на имуществото и МТБ в класните стаи през междучасията и при констатирани нарушения своевременно да уведомяват преподавателя или дежурен учител;
 3. почистват дъската и проветряват класната стая / кабинета/ през междучасията;
 4. информират преподавателите за отсъстващите ученици;

5. дежурствата в класните стаи се организират от класните ръководители;

(3) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. **(изм. март 2024 г.)** по медицински причини, за което в училището се изпраща по електронен път медицински документ от лекар или от лекар по дентална медицина;

2. **(изм. септември 2021г.)** поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;

3. **(изм. март 2024 г.)** до 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж. Заявлението се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище.

4. **(отм. март 2024 г.)**

5. в рамките на учебната година, за месеците, в които ученикът е втора смяна и е от друго населено място, при нужда от освобождаване от учебни часове поради липса на транспорт след учебно време. Отсъствията на ученика могат да бъдат извинени на база мотивирано заявление от родител, придружено с документ от транспортна фирма, удостоверяващ липсата на транспорт според заявлението на родителя.

6. **(нова март 2024 г.)** Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет физическо възпитание и спорт се удостоверяват с медицински документ.

7. **(нова март 2024 г.)** Не може да отсъства от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт ученик в случаите по т. 6, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час.

8. **(нова март 2024 г.)** В случаите по т. 6, когато освобождаването е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи определя със заповед начина на уплътняване за ученика на времето, определено за учебните часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика.

(4) Ученикът е длъжен да полага грижи за съхраняването на безплатните учебници-в тях не се пише, рисува, оцветява; в случай на преместване на ученик в друго училище по време на учебната година, ученикът връща учебниците и неизползваните учебни помагала, което класния ръководител удостоверява на обходен лист; в случай, че ученикът не върне учебник или при връщането му се установи, че поради неполагане на грижи от страна на ученика учебникът е негоден за следваща употреба, родителите

/настойникът на детето/ възстановяват учебника. При преместване на ученик в задължителна училищна възраст в друго училище, той връща учебниците си. Приемашото училище му осигурява учебници от собствения си фонд.

(5) Ученикът няма право да:

1. закъснява за учебните часове. Отсъствие на ученик от учебен час без уважителни причини е неизвинено отсъствие. Закъснения до 20 мин. се отчитат като половин отсъствие, а закъснения на ученика за учебен час с повече от 20 мин. като едно отсъствие.
2. участва в политически партии и организации.
3. учи в дневна форма на обучение, ако е сключил граждански брак.
4. унижава личното достойнство на съучениците си, свързано с религиозни, етнически, полови различия и др.
5. има арогантно поведение и отношение към учителите и училищния персонал.
6. унищожава, фалшифицира, укрива или злоупотребява с училищна документация и училищна МТБ.
7. сядат на первазите на прозорците, да влиза без разрешение в учителската стая или да остава в сградата на училището след приключване на учебните занятия на своята учебна смяна, освен ако не е ангажиран с извънкласна дейност за деня.
8. носи под какъвто и да е предлог в училище всякакъв вид оръжие, спрей или други запалими вещества.
9. **(изм. март 2025г.)** да внася, притежава и/или употребява на територията на училището (сградата на училището, училищния двор, улицата пред главния вход на училището и района на училището) енергийни напитки, алкохол, наркотични и упойващи вещества, тютюневи изделия, както и всякакъв вид електронни смарт устройства, проектирани да работят с е-течности, работещи без горене или дим, в това число електронни наргилета, електронни цигари, вейп и други.
10. използва лични електронни устройства по време на час, да внася топки и играчки в училище.
11. **(доп. септември 2022г.)** се явява в училище с облекло и във вид, който не съответства на положението му на ученик и на добрите нрави (провокативно облекло – дълбоки деколтета, твърде къси и изрязани панталони, поли или рокли; неприлични/вулгарни/расистки надписи, знаци, щампи по облеклото).
12. да използват мобилните си телефони по време на учебните часове, да говорят по телефона по време на час и да излизат за провеждане на разговори, без разрешение на учителя. Мобилните телефони трябва да бъдат поставени на определените за целта места в началото на учебния час.
13. получава стипендия след наложено наказание от педагогическия съвет.

14. внася футболни, баскетболни, волейболни и др. топки в сградата на училището. Същите да се оставят на съхранение при охраната на училището до приключване на учебните занятия.

15. малтретира съучениците си, прилагайки физическо и психическо насилие.

16. взема принудително вещи и пари от съучениците си или да присвоява чужда вещ, намерена на територията на училището. Намерени чужди вещи в района и сградата на училището се предават на охраната или на педагогически специалист.

17. пречи на учителя и на училищния персонал по време на изпълнение на служебните им задължения и нарушава дисциплината и добрите норми на поведение по време на учебен час, междучасие, мероприятията извън училище и учебните екскурзии.

18. (**доп. септември 2021г., доп. септември 2025г.**) заснема и разпространява видеоклипове или снимки с цел уронване престижа на ученик или учител (създаване на фалшив профил в социалните мрежи; публикуване на осмиващи, подигравателни, обидни коментари, снимки, видеа или аудиозаписи; създаване и разпространяване сред съучениците на прякори и обидни обръщения към ученик/учител; упражняване на физическа сила, дори минимална (бутане, дърпане и др.); разпространяване на лична информация без съгласие (например за семейството, здравословно състояние или лични проблеми)).

Чл. 93 (1) Учениците са длъжни:

1. (**изм. септември 2024**) да се явяват в училище с поне един елемент (видим през цялото време) от задължителната ежедневна училищна униформа (тениска с къс ръкав, тениска с дълъг ръкав или горна връхна дреха тип суитчър). Ежедневната униформа е задължителна за учениците от I до VII клас включително.

2. да се явяват в официална училищна униформа на официални училищни мероприятия. Официалната униформа е задължителна за учениците от I до XII клас включително.

3. да изслушат началния и периодичния инструктаж за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд и правилата за поведение при бедствия, аварии и катастрофи;

4. да се разписват за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия за обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват;

5. да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в обществения транспорт;

6. да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление;

7. да не ползват под никакъв предлог без необходимост противопожарните съоръжения;

(2) Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в компютърната мрежа на училището:

1. училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели;

2. учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно, или на материали с вредно или незаконно съдържание, като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.;

3. забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи;

4. при работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

(3) Учениците са длъжни да спазват следните единни училищни правила за поведение, изработени и обобщени на основание на механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

1. Да се държим етично с останалите, както искаме да се държат с нас.

2. Уважавай и цени мнението на другите.

3. Да сме толерантни към различните.

4. Да си помагаме и да сме единни.

5. Да се радваме на успехите на другите.

6. Да пазим чисто в клас и в училище, за да се чувстваме уютно.

(4) Учениците са длъжни да спазват Правилата за действие в СУРИЧЕ „Д-р П. Берон“ в контекста на COVID-19, както и задължителните мерки за ограничаване на рисковете от разпространение на вируса:

1. Спазване на общите здравни мерки.

2. **(изм. септември 2021г.)** Носене на лични предпазни средства.

Чл.94 (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;

2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по - дълъг от два месеца;

3. се обучава в самостоятелна или индивидуална форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Чл. 95 (1) Училищният ученически съвет се ръководи от председател, който се избира за срок от 1 година на общо събрание на УУС.

(2) Училищният ученически съвет:

1. участва в планирането на образователно-възпитателната дейност в училището;

2. участва в награждаването и санкционирането на учениците;

3. участва в организирането на извънкласните и извънучилищните форми на дейност;
4. участва в организирането и провеждането на училищните мероприятия;
- (3) Училищният ученически съвет има право: да предлага на училищното ръководство и Педагогическия съвет мерки за подобряване на образователно-възпитателния процес.
- (4) По преценка на директора на училището председателят на УУС може да участва в заседание на Педагогическия съвет с право на съгласувателен глас.

РАЗДЕЛ II

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.96 (1) Училището осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

(2) Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(3) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.97 (1) Училището има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление.

(2) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл.98 (1) На учениците в училище се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училище работят ресурсен учител, логопед и педагогически съветник, а при необходимост се търси консултация с психолог и социален работник.

Чл.99 (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

(2) Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в училище и в центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл.100 (1) Общата подкрепа за личностно развитие в училището включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети се осъществява при условията на ЗПУО и в изпълнение на чл.27 и чл.29 от Наредбата за приобщаващото образование;
- 3.допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;
7. информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
12. логопедична работа.

(2) Общата подкрепа се осигурява от училището и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл.101 Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл.102 Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл.103 Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките,

технологииите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.

Чл.104 Библиотечно - информационното обслужване се осигурява чрез глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Чл.105 Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

Чл.106 Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.107 (1) Училището е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

(2) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от педагогическия персонал и може да включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
3. партньорство с родителите;
4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

Чл.108 (1) Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и може да включват:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с психолог или с педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
- 7.1 За учениците от прогимназиален етап - дежурство в коридора на училището, по време на междучасията без голямото, в помощ на дежурния учител.

7.2 За ученици в гимназиален етап- помощници на учителите от ГЦОУД, по време на храненето и /или в часовете за отдих и занимания по интереси.

(2) Условието и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 –7 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.109 (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с ученик по конкретен случай;
2. осигуряване на обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
3. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
4. ресурсно подпомагане.

(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:

1. със специални образователни потребности;
2. в риск;
3. с изявени дарби;
4. с хронични заболявания.

(3) Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика. Планът за подкрепа за учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Чл.110 (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл.109, ал. 1, т. 1 от ПДУ.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определено време или за ученик по чл.109, ал. 2 от ПДУ.

(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл.111 Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:

1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;

5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.112 (1) Училището е длъжно да приема ученици със специални образователни потребности.

(2) В паралелка в училище може да се обучават до трима ученици със специални образователни потребности.

Чл.113 (1) В училището обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

(2) В плана за подкрепа на ученика може да бъде определен и помощник на учителя.

(3) Изискванията към помощника на учителя и функциите му се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

РАЗДЕЛ III

САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ И ПРОЦЕДУРА ЗА ТЯХНОТО НАЛАГАНЕ

Чл.114 За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, по преценка и предложение на класен ръководител, учител, педагогически съветник и/или ръководството на училището, може да бъде стартирана процедура по налагане на следните санкции на учениците.

(1) Санкция „Забележка“ се налага и регламентира, както следва:

1. за допуснати 5 и ½ отсъствия по неуважителни причини;
2. **(изм. февруари 2023)** за регистрирани 7 забележки в електронния дневник на паралелката относно поведението и дисциплината на ученика.
3. за умишлено нарушаване на учебния процес;
4. за арогантно поведение в час, надвесване и сядане на прозорците в класните стаи и коридорите, промушване или качване по оградата на училището, качване или пързляне по парапетите на стълбищата;
5. за унищожаване на училищно имущество, драскане и рисуване по училищния инвентар;
6. за опити за измама – фалшифициране на медицински бележки, служебни бележки за участие в спортни, културни и обществени мероприятия, за подвеждаща информация на учителя;
7. за хвърляне на топки, бутилки, предмети в и от сградата на училището.

8. (доп. март 2025) за системно нарушаване на ПДУ (в т.ч. използване по време на час на мобилни телефони и други лични електронни устройства без позволение от учителя; внасяне на футболни, баскетболни, волейболни и др. топки и играчки в училище).

9. (доп. февруари 2023) за 5 явявания в рамките на един учебен срок без униформено облекло, задължително за учениците от I – VII клас.

10. (нова март 2025) за притежаване, внасяне и/или употреба на енергийни напитки на територията на училището.

(2) Санкция „Преместване в друга паралелка на същото училище“ се налага и регламентира, както следва:

1. за системно и съзнателно нарушаване на дисциплината в процеса на обучение/след проведени разговори от класния ръководител с ученика и родителя/настойник/;

2. за рушене на училищната МТБ и унищожаване на учебна документация.

(3) Санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:

1. (доп. март 2025) за допуснати 10 отсъствия по неуважителни причини и/или регистрирани 12 забележки в електронния дневник на паралелката относно поведението и дисциплината;

2. за тежки и/или системни нарушения на задълженията на ученика, регламентирани в ПДУ

3. (доп. март 2025) за участие в хазартни игри; за системно нарушаване на забраната за внасяне, притежание и/или употреба на енергийни напитки; за внасяне, притежание и употреба на алкохол, наркотични вещества, тютюневи изделия в сградата и на територията на училището, както и всякакъв вид електронни смарт устройства, проектирани да работят с е-течности, работещи без горене или дим, в това число електронни наргилета, електронни цигари, вейп и други.

4. (доп. март 2025г., доп. септември 2025г.) нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал с цел уронване престижа на ученик или учител (създаване на фалшив профил в социалните мрежи; публикуване на осмиващи, подигравателни, обидни коментари, снимки, видеа или аудиозаписи; създаване и разпространяване сред съучениците на прякори и обидни обръщения към ученик/учител; упражняване на физическа сила, дори минимална (бутане, дърпане и др.); разпространяване на лична информация без съгласие (например за семейството, здравословно състояние или лични проблеми); заснемане и използване на видео и/или снимков материал без документирано изразено позволение на заснетото/заснетите лица.

5. (доп. март 2025г.) придобиване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час и от социалните мрежи с цел психически тормоз над ученици или учители, както и за принудително вземане на вещи и пари от съученици или присвояване на чужди вещи;

6. за прояви на физическо, вербално или психическо насилие над ученици, учители и служители;

7. за системни нарушения на ПДУ в училище и уронване авторитета и престижа на СУРИЧЕ “Д-р Петър Берон” на публични места и в интернет-пространството.

(4) Санкция „Преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:

1. (доп. март 2025) за допуснати над 15 отсъствия по неуважителни причини и/ или 17 регистрирани забележки в електронния дневник на паралелката относно поведението и дисциплината;

2. за тежки и системни нарушения на ПДУ;

3. за съзнателно повтарящо се поведение застрашаващо физическото или психическото здраве на ученици, учители и служители;

4. за особено тежки прояви на физическо, вербално или психическо насилие над ученици, учители и служители;

5. за отправени писмени или устни заплахи за живота и здравето на ученик, учител или служител на СУРИЧЕ “Д-р Петър Берон”.

(5) Санкция „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ (ученици, навършили 16- годишна възраст)

1. (доп. март 2025) за допуснати над 15 отсъствия по неуважителни причини и/ или 17 регистрирани забележки в електронния дневник на паралелката относно поведението и дисциплината;

2. за тежки и системни нарушения на ПДУ;

3. (нова март 2025) за съзнателно повтарящо се поведение застрашаващо физическото и/или психическото здраве на ученици, учители и служители;

4. (нова март 2025) за особено тежки прояви на физическо, вербално и/или психическо насилие над ученици, учители и служители;

5. (нова март 2025) за отправени писмени и/или устни заплахи за живота и здравето на ученик, учител или служител на СУРИЧЕ “Д-р Петър Берон”.

(6) Преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице, задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл.15, ал. 4 от Закона за закрила на детето.

1. при изслушване на малолетен ученик родителят има право да присъства и да изрази мнение; той представлява малолетния ученик в процедурата лично или оправомощава за това друго лице;

2. при изслушване на непълнолетен ученик родителят има право да присъства и да изрази мнение; той изразява съгласие за извършване лично от непълнолетния ученик на всички действия във връзка с процедурата.

(7) Санкциите „Забележка“ и „Преместване в друга паралелка на същото училище“ се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител. Директорът писмено уведомява родителя за откриването на процедура по налагане на съответната санкция, причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение.

(8) Санкциите „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ и „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ се налагат със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет. Директорът писмено уведомява родителя за откриването на процедура по налагане на санкцията, причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение. Директорът писмено уведомява териториална структура за закриване на детето.

(9) Срокът на санкциите е до края на учебната година, в която са наложени.

(10) Санкциите „Предупреждение за преместване в друго училище“ и „Преместване в друго училище“ не се налагат на учениците в класовете от начален етап.

(11) Санкциите „Преместване в друга паралелка“, „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ и „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“, когато са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, влизат в сила от началото на следващата учебна година.

(12) Ученик, на когото е наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ и „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“, се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех за срока на санкцията.

(13) **Принудителна мярка „Отстраняване на ученика до края на учебния час“** се налага, когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес. Учителят може да го отстрани до края на учебния час без да отбелязва отсъствие, а наложената мярка „Отстраняване на ученика до края на учебния час“ се документира в дневника на класа от учителя, приложил мярката. Ученикът няма право да напуска територията на училището и за времето на отстраняването до края на учебния час, ученикът седи на стол пред класната стая и работи самостоятелно по зададена от учителя задача. Учителят уведомява след часа родителя/представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето. Мярката не се налага на ученици в класовете от начален етап.

(14) **Принудителна мярка „Отстраняване от училище“** се налага на ученик за явяване в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на ПДУ както и когато състоянието на ученика не позволява да участва в учебния процес, на ученика се налага мярката „Отстраняване от училище“ до отпадане на основанието за отстраняването му. Учителят, констатирай облеклото или състоянието на ученика, информира родителя/представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето. Мярката

се налага със заповед на директора. Мярката не се налага на ученици в класовете от начален етап.

(15) Веднага след приключването на учебния час по ал.13 или след отстраняването на ученика по ал.14, се предприемат дейности за повишаване на мотивацията и на социалните умения за общуване и за преодоляване на проблемното поведение на ученика и се уведомява родителят/представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето.

(16) Санкциите и мерките не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушението на здравето посочено в медицински документ.

(17) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция.

(18) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и за преодоляване на проблемното поведение.

(19) Мерките се налагат независимо от санкциите като с тях се цели да се преодолее проблемното поведение на ученика.

(20) Освен налагането на санкция, в зависимост от причините за проблемното му поведение, на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностно развитие, а именно дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. Видът на дейностите за обща подкрепа се определя от координатора съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя.

(21) За всяка процедура по налагане на санкция и на мярката по ал.13 и ал.14, се определя лице, което да докладва за извършеното нарушение - класният ръководител, учител констатиран нарушение или учител, който преподава на ученика.

(22) По предложение на класния ръководител и/или по молба на непълнолетния ученик, съответно на родителя/представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, когато ученикът е малолетен, изслушването на ученика може да се извърши и в присъствието на учител или на друг педагогически специалист от училището, или на друго лице, на което ученикът има доверие. За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването, директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището, запознати с конкретното нарушение.

(23) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по ал.7 и ал.8. В заповедта се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ. В мотивите се посочват предприетите дейности за мотивация на ученика и за преодоляване на проблемното му поведение, в случай че такива са били предприети, и причините да не дадат резултат. Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя/представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, а заповедта за налагане на санкция „Преместване в друго училище" - и на началника на регионалното управление на образованието. Заповедта може да се оспорва по административен ред пред началника на регионалното

управление на образованието и да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(24) (изм. септември 2021г.) Наложените санкции се отразяват в електронния дневник, в личния картон/личното образователно дело на ученика и в бележника за кореспонденция (за учениците в начален етап).

(25) Ученик, на когото е наложена санкция „Преместване в друго училище“, продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(26) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

ГЛАВА ПЕТА РОДИТЕЛИ

Чл.115 (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция и електронният дневник в НЕИСПУО.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите.

Чл.116 Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план на съответната паралелка;
4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, кариерното ориентиране и личностното развитие на децата им;
6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл.117 (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;

2. да запишат детето при условието на чл.8 и чл. 12 от Закона за предучилищното и училищното образование детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
 3. **(доп. септември 2021г.)** да се регистрират в електронния дневник на училището;
 4. **(нова септември 2022г., изм. септември 2025)** да осигурят задължителната официална униформа /за учениците от I до XII клас/ и задължителната ежедневна училищна униформа / за учениците от I до VII клас/;
 5. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
 6. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
 7. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
 8. да участват в родителските срещи;
 9. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;
 10. да възстановяват нанесените от ученика материални щети в едномесечен срок от известяването от класния ръководител. В случай, че щетата не се възстанови в регламентирания срок, се налага санкция на ученика, след решение на ПС;
 11. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето;
- (2)** Родители, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала.
- (3)** Родителите са длъжни да спазват задължителните мерки за ограничаване на рисковете от разпространение на вируса, както и Правилата за действие в СУРИЧЕ „Д-р П. Берон“ в контекста на COVID-19:
1. Осигуряват маски на техните деца;
 2. Ангажират се да не водят децата си в училище в случай на температура по-висока от 37.2 градуса. В случай на поява на симптоми, напомнящи COVID-19 у ученика или в семейството, незабавно да предупредят в училището.
- (4) (доп. септември 2021г.)** Родителите, чиито деца се обучават от разстояние в електронна среда, са длъжни да осигурят необходимите условия за обучение.

ГЛАВА ШЕСТА УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

РАЗДЕЛ I ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.118 Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
3. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

Чл.119 Учителските длъжности, са:

1. учител;
2. старши учител;
3. главен учител;

Чл. 120 Длъжността „учител“ включва следните функции:

1. планиране, организиране и провеждане на образователния процес, базиран върху придобиване на ключови компетентности от децата и учениците;
2. прилагане на ефективни образователни методи и подходи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците;
3. ефективно използване на дигиталните технологии;
4. оценяване напредъка на децата и учениците за придобиване на ключови компетентности;
5. анализиране на образователните резултати и формираните компетентности на децата и учениците;
6. обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за пълноценно включване в образователната и социалната среда. Реализиране на процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците, съгласно Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“.
7. сътрудничество и взаимодействие с участниците в образователния процес и всички заинтересовани страни;

8. (доп. септември 2021г.) вписване на установени материални щети в Регистъра за констатираните нарушения на материално-техническата база в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“;
9. участие в провеждането на национално външно оценяване, държавни зрелостни изпити, задължителен държавен изпит или държавен изпит за придобиване на професионална квалификация и/или придобиване на правоспособност за професии, упражняването на които изисква такава;
10. подготовка на изпитни материали за оценяване на знанията и уменията на учениците по съответния учебен предмет или модул;
11. кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
12. разработване и изпълнение на проекти и програми;
13. участие в професионална мобилност и професионални общности;
14. разработване и изпълнение на стратегически документи, свързани с дейността на институцията;
15. опазване на живота и здравето на децата и учениците, включително и по време на организираните допълнителни дейности или занимания по интереси;
16. водене и съхраняване на задължителните документи;
17. провеждане на консултации с ученици и родители;
18. създаване на училищна култура, ориентирана към толерантност, сътрудничество и взаимопомощ;
19. провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

Чл. 121 Длъжността "старши учител" освен функциите по чл. 120 от ПДУ, включва и допълнителни функции:

1. организиране и отчитане на вътрешноинституционалната квалификация;
2. анализиране на образователните резултати, придобитите компетентности и напредъка на децата по възрастови групи;
3. анализиране на образователните резултати, придобитите компетентности и напредъка на учениците по съответния учебен предмет или модул на ниво клас;
4. подпомагане на новоназначени учители и на стажант-учители;
5. подпомагане на лицата, заемащи длъжността "учител";
6. разработване на училищните учебни планове, учебни програми, иновативни и авторски програмни системи.

Чл. 122 Длъжността "главен учител" освен функциите по чл. 120 от ПДУ, включва и допълнителни функции:

1. планиране, организиране и отчитане на вътрешноинституционалната квалификация;
2. анализиране на институционалните квалификационни дейности;

3. координиране на участието в професионални общности, обмяна на добри педагогически практики, включително и по преподаване за придобиване на ключови компетентности от децата и учениците;
4. анализиране на резултатите от оценявания и изпити в училището;
5. подпомагане на новоназначени учители и стажант-учители в случаите, когато е определен за наставник;
6. методическа подкрепа на лицата, заемащи длъжността "учител" и "старши учител";
7. разработване на училищните учебни планове, учебни програми, иновативни и авторски програмни системи.

Чл. 123 Длъжностите „старши учител“ и „главен учител“ имат и функции, свързани с:

1. наставничество:

- а) за подпомагане на новоназначени учители и оказване на методическа подкрепа за ефективно включване в образователния процес, мотивиране за професионално усъвършенстване и кариерно развитие;
- б) свързано с ръководене на самостоятелното участие в образователния процес на стажант-учители;
- в) за осъществяване на методическа и организационна подкрепа на учители при ниска оценка в резултат на атестирането;

2. консултиране и подпомагане на лицата, заемащи длъжност „учител“, с цел кариерното им развитие;

3. разработването на училищните учебни планове и учебни програми в случаите, предвидени в държавните образователни стандарти;

4. организиране и координиране на дейности по разработване на училищни проекти и по изпълнението им.

Чл. 124 Лицата, заемащи учителски длъжности, определени от директора за класни ръководители, имат и следните функции:

1. подкрепа на ученическото самоуправление чрез съвместно разработване на теми за плана за часа на класа и правила за поведението във/на паралелката;

2. своевременно информиране на родителите за:

а) правилника за дейността на училището, училищния учебен план, седмичното разписание;

б) образователните резултати и напредъка на учениците;

в) формите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

г) неспазване на задълженията, произтичащи от чл. 172 от Закона за предучилищното и училищното образование;

3. организиран отход, физическа активност, занимания по интереси и др.;

4. изготвяне на мотивирано писмено предложение за поощряване на учениците;

5. (доп. септември 2021г.) вписване на установени материални щети в Регистъра за констатирани нарушения на материално-техническата база в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“;
6. информиране на директора за извършени нарушения от ученика с оглед налагане на санкции по чл.199, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование;
7. изготвяне на мотивирано писмено предложение за налагане на санкция "забележка" или "преместване в друга паралелка на същото училище“;
8. консултиране на учениците и на родителите по въпроси, свързани с кариерното ориентиране, с оглед осигуряването на подходяща среда за максимално развитие на заложбите и на уменията му;
9. след всеки три допуснати отсъствия по неуважителни причини на ученика от училище класният ръководител уведомява родителя /представителя на детето/ с писмо или по мейл и обсъжда с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията;
10. ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина, класният ръководител е длъжен да уведоми за това родителя/представителя на детето с писмо, по мейл или с телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията;
11. отсъствията на ученика се отбелязват в електронния дневник на класа;
12. за преодоляване на проблемното поведение и за превенция от отпадането от училище на ученици , които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, класният ръководител и педагогическият съветник в училището осъществяват връзката и сътрудничеството между училището, семейството и обкръжението на учениците;
13. спазва изискванията за оформяне и съхранение на документите на групата или паралелката;
14. при случаи на тормоз и насилие съответстващи на нива две и три според приетата класификация, се свиква УКС до 24 часа след ситуацията:
 - а) При необходимост се уведомяват Отдел ”Закрила на детето”, ДПС и / или други институции;
 - б) Санкциите , които се налагат спрямо ученици, които упражняват тормоз и насилие са законово съобразени в ЗПУО чл. 199;
 - в) Класният ръководител:
 - Реализира процедура за информиране и съобщаване на случаи свързани с насилие и тормоз, съобразени с Политиката за превенция и интервенция на насилието и тормоза в СУРИЧЕ “Д-р Петър Берон“, разработена на основание на механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;

- Дете, жертва на тормоз и насилие – уведомява класния ръководител , педагогическия съветик или друг служител в училище устно. Родителят, детето, класният ръководител или педагогическият съветник попълва Протокол за съобщаване за насилие/тормоз (Приложение№ 2 или Приложение № 1), в който описва ситуацията;
 - Класният ръководител говори с ученика, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило;
 - Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
 - Класният ръководител наблюдава ученика в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него и/или с родителите му;
 - Дете, упражнило тормоз и насилие – класният ръководител уведомява, педагогическия съветик и/или директора, ЗДУД или друг служител в училище устно. Родителят или детето попълват Протокол за съобщаване за насилие/тормоз (Приложение№ 2 или Приложение № 1), в който описва ситуацията;
 - Дете-наблюдател- уведомява класния ръководител , педагогическия съветик или друг служител в училище устно. Родителят или детето попълват Протокол за съобщаване за насилие/тормоз (Приложение№ 2 или Приложение № 1), в който описва ситуацията.
- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита правилата за поведение в училището. От останалите очаква да направят същото, ако се случи в бъдещето; Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо учениците, станали обект на тормоз;
- г) Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз и насилие в класа;
- д) Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на насилие и тормоз между деца, е длъжен да информира УКС чрез попълване на формата за протокол;

Чл. 125 Длъжността "учител в група за целодневна организация на учебния ден" в училище включва следните функции:

1. планиране, организиране и провеждане на образователния процес и/или на дейностите по самоподготовка, организиран отход, физическа активност и занимания по интереси за придобиване на ключови компетентности от децата и учениците;
2. прилагане на ефективни образователни методи и подходи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците;
3. ефективно използване на дигиталните технологии;
4. оценяване напредъка на учениците за придобиване на ключови компетентности;
5. анализиране на образователните резултати на учениците;
6. допълнително обучение и консултации на учениците с цел повишаване на социалните им умения;

7. подкрепа на учениците за пълноценно включване в образователната и социалната среда;
8. сътрудничество и взаимодействие с участниците в образователния процес и всички заинтересовани страни;
9. участие в провеждането на национално външно оценяване, държавни зрелостни изпити, задължителен държавен изпит или държавен изпит за придобиване на професионална квалификация;
10. кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
11. разработване и изпълнение на проекти и програми;
12. участие в професионална мобилност и професионални общности;
13. разработване и изпълнение на стратегически документи, свързани с дейността на институцията;
14. опазване на живота и здравето на учениците, включително и по време на организирани допълнителни дейности или занимания по интереси;
15. водене и съхраняване на документите в системата на предучилищното и училищното образование;
16. провеждане на консултации с учениците и родителите им;
17. създаване на училищна култура, ориентирана към толерантност, сътрудничество и взаимопомощ;
18. провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование;

Чл. 126 Длъжността "педагогически съветник" в училище включва следните функции:

1. консултиране и подпомагане на учениците, учителите, родителите и училищното ръководство в осъществяване и поддържане на връзките между семейството, училището и обществото;
2. участие в разработването и прилагането на училищни политики в сферата на възпитанието, социализацията и закрилата на децата и учениците;
3. консултиране на деца и ученици, педагогически специалисти, родители и други заинтересовани страни за преодоляване на проблеми, свързани с образователния процес;
4. посредничество при решаване на конфликти;
5. подкрепа и консултиране на учениците по въпроси, свързани с образователния процес и с избора на занимания по интереси;
6. работа по превенция на зависимостите, симптоматиката на въздействие на различните видове психоактивни вещества върху учениците, рисково сексуално поведение, прояви на различни форми на агресия и насилие, участие в разработването и изпълнението на програми за противодействие и на мерки за въздействие;
7. участие в екипа за подкрепа за личностно развитие в институцията, който извършва оценка на индивидуалните потребности на дете и ученик за предоставяне на

допълнителна подкрепа, като при липсата на психолог в институцията подпомагат и координират дейността на екипа;

8. участие в дейности по мотивиране на деца и ученици за преодоляване на проблемното им поведение и дейности по превенция на отпадането от училище;

9. подпомагане на личностното развитие и адаптирането на децата и учениците към образователната среда;

10. кариерно ориентиране и консултиране на учениците;

11. осъществяване на връзката между родителите и институцията в работата по случаи;

12. участие в планирането и провеждането на форми на вътрешноинституционалната квалификация и споделяне на добри практики;

13. сътрудничество с компетентните органи за закрила на детето и участие в междуинституционални екипни срещи;

14. провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование;

Чл. 127 Длъжността "логопед" включва следните функции:

1. провеждане на ефективна превенция, диагностика, терапия и консултация по отношение на комуникативните нарушения на децата и учениците;

2. извършване на ранно оценяване на цялостното развитие на детето за установяване на потребности от предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

3. извършване на превенция на обучителни трудности чрез прилагане на програми за психомоторно, когнитивно и езиково развитие на децата, след запознаване на родителите със значението на превенцията и получаване на тяхното информирано съгласие;

4. оценяване на речевите и езиковите особености на децата и учениците с цел определяне естеството на комуникативните нарушения;

5. провеждане на логопедични тестове или изследвания чрез използване на стандартизирани диагностични инструменти и оборудване;

6. интерпретиране на резултатите от проведените стандартизирани тестове и изследвания и определяне на подходящи форми на корекционна и терапевтична работа;

7. планиране, ръководство или участие в програми за консултиране, наблюдение и възстановяване на речта, както и в програми за превенция и корекция на комуникативни нарушения;

8. планиране и провеждане на адаптивни програми за деца и ученици с комуникативни нарушения при физически увреждания;

9. проследяване и подкрепа на напредъка в индивидуалното комуникативно развитие на децата и учениците, консултиране на учителите и родителите им за спецификата на работа с тях и при необходимост насочване към допълнителни медицински или образователни услуги;

10. участие в екипа за подкрепа за личностно развитие в институцията, който извършва оценка на индивидуалните потребности на дете и ученик за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;
11. участие в планирането и провеждането на форми на вътрешноинституционалната квалификация и споделяне на добри практики;
12. провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование;

Чл. 128 Длъжността "ресурсен учител" в училище, наред с функциите по чл. 120 от ПДУ, включва и функциите:

1. определяне на конкретните образователни цели за учениците със специални образователни потребности за всяка учебна или образователна единица съвместно с учителите в училището;
2. участие в структурирането и провеждането на педагогическата ситуация или учебния час, базирани на преподаване за придобиването на ключови компетентности от децата и учениците;
3. съдействие за организиране и адаптиране на образователната среда за ефективно включване на учениците със специални образователни потребности в образователния процес;
4. осъществяване на индивидуална и групово работа с ученици със специални образователни потребности при предоставяне на допълнителна подкрепа;
5. консултиране на учителя относно спецификата при овладяване на учебното съдържание от ученици със специални образователни потребности;
6. подпомагане на учителя по специалните предмети и самоподготовката му;
7. участие в изготвянето на оценка на индивидуалните потребности на дете или ученик;
8. подпомагане на родителите с конкретни форми и начини за самоподготовка на ученика в дома;
9. обучаване на родителите за разнообразни форми и похвати на работа с ученика с цел създаване и развитие на полезни умения за самостоятелен и независим живот;
10. участие в кариерно ориентиране и консултиране на учениците със специални образователни потребности;
11. взаимодействие с другите педагогически специалисти във връзка с постигане на резултати за учениците;
12. консултиране на учителите при предоставяне на общата подкрепа;
13. участие в изготвяне на плана за подкрепа;
14. участие в прегледа на напредъка на учениците със специални образователни потребности;
15. провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование;

Чл. 129. Директорът като орган за управление и контрол изпълнява своите функции, като:

1. прилага държавната политика в областта на предучилищното и училищното образование;
2. ръководи и отговаря за цялостната дейност на институцията;
3. планира, организира, контролира и отговаря за образователния процес, както и за придобиването на ключови компетентности от децата и учениците;
4. отговаря за спазването и прилагането на нормативната уредба, отнасяща се до предучилищното и училищното образование;
5. отговаря за разработването и изпълнението на училищните учебни планове и учебни програми;
6. отговаря за разработването и изпълнението на всички вътрешни за институцията документи – правилници, правила, стратегии, програми, планове, механизми и др.;
7. организира и ръководи самооценяването на училището;
8. определя училищния план-прием и предлага за съгласуване и утвърждаване на държавния и допълнителния план-прием на учениците в училището;
9. организира приемането или преместването на ученици на местата, определени с училищния, с държавния и с допълнителния държавен план-прием;
10. организира и контролира дейности, свързани с обхващането и задържането на подлежащите на задължително обучение ученици;
11. подписва документите за преместване на учениците, за завършен клас, за степен на образование, за професионална квалификация;
12. изготвя длъжностно разписание на персонала и утвърждава поименно разписание на длъжностите;
13. сключва, изменя и прекратява трудови договори с педагогическите специалисти и с непедагогическия персонал в институцията в съответствие с Кодекса на труда;
14. обявява свободните работни места в бюро по труда, в Регионалното управление на образованието и в Информационната база данни за анализи и прогнози за кадрово обезпечаване на системата на предучилищното и училищното образование с педагогически специалисти до 3 работни дни от овакантяването или от откриването им;
15. управлява и развива ефективно персонала;
16. осигурява условия за повишаването на квалификацията и за кариерното развитие на педагогическите специалисти;
17. утвърждава план за организирането, провеждането и отчитането на квалификацията съобразно стратегията за развитие на институцията;
18. организира атестирането на педагогическите специалисти;
19. отговаря за законосъобразното, целесъобразно, ефективно и прозрачно разходване на бюджетните средства, за което представя тримесечни отчети пред общото събрание на работниците и служителите и обществения съвет;

20. поощрява и награждава деца и ученици;
21. поощрява и награждава педагогически специалисти и непедагогически персонал;
22. налага санкции на ученици;
23. налага дисциплинарни наказания на педагогически специалисти и непедагогическия персонал;
24. отговаря за осигуряването на здравословна, безопасна и позитивна среда за обучение, възпитание и труд;
25. отговаря за законосъобразното и ефективното управление на ресурсите;
26. осъществява взаимодействие с родителите и представители на организации и общности;
27. взаимодейства със социалните партньори и заинтересовани страни;
28. представлява институцията пред администрации, органи, институции, организации и лица;
29. сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност на образователната институция в съответствие с предоставените му правомощия;
30. контролира и отговаря за правилното водене, издаване и съхраняване на документите в институцията;
31. съхранява училищния печат и печата с изображение на държавния герб;
32. съдейства на компетентните контролни органи при извършване на проверки и организира и контролира изпълнението на препоръките и предписанията им;
33. съдейства на компетентните органи за установяване на нарушения по чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;
34. в изпълнение на правомощията си издава административни актове;
35. провежда или участва в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

(2) Директорът на училището, е председател на педагогическия съвет и осигурява изпълнение на решенията му.

(3) Със своя заповед директорът може да делегира правомощия на заместник-директорите, в определените в нормативен акт случаи.

Чл. 130. (1) Функциите на заместник-директорите се определят от директора.

(2) Заместник-директорите, които осъществяват функции, свързани с управлението и контрола на учебната дейност, изпълняват норма за преподавателска работа.

(3) Заместник-директорите, които изпълняват норма за преподавателска работа, изпълняват и функциите по чл. 5, ал. 1 от Наредба № 15 от 22.07.2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и други педагогически специалисти.

(4) Заместник-директорите изпълняват и други задължения, възложени от директора, в съответствие със спецификата на длъжността и вида на институцията.

Чл. 131. При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда.

Чл.132. (1) Освен в случаите, определени в закона, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2–7 и т. 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПУО на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 –7 и т. 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподдаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

Чл.132а (нов септември 2025г.) Задължения на педагогическите специалисти във взаимоотношенията им с учениците

1. Педагогическите специалисти са длъжни да изграждат и поддържат отношения с учениците, основани на уважение, доверие, толерантност и недопускане на дискриминация.

2. Педагогическите специалисти са длъжни да създават сигурна, подкрепяща и мотивираща образователна среда, съобразена с възрастовите и индивидуалните особености на учениците.

3. Те са длъжни да насърчават активното участие на учениците в учебно-възпитателния процес и да уважават правото им на мнение и изразяване, при спазване на установения ред.

4. Педагогическите специалисти са длъжни да поддържат професионална дистанция в отношенията с учениците и да се въздържат от действия, които могат да доведат до конфликт на интереси или злоупотреба с доверие.
5. Всички действия на педагогическите специалисти следва да бъдат насочени към защита на правата, интересите и благополучието на учениците, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и подзаконовите нормативни актове.

РАЗДЕЛ II

ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.133 (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

(2) Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на децата и учениците.

(4) Директорът на училището е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл.134 (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на тази глава.

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по ал. 1 в не по - малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

(4) Повишаването на квалификацията, извършена от организации извън ал. 1, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при

условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл.135 (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от училището чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.

(2) Училището осигурява условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл.136 (1) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика.

(2) Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл.137. (1) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.

(2) По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.

(3) Професионално-квалификационните степени се присъждат от висши училища, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация "учител" и имат програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен "доктор" по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.

(4) Професионално-квалификационните степени и условията и редът за придобиването им се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти.

Чл.138 (1) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с учениците.

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

РАЗДЕЛ III

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.139 (1) Карьерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

(2) Карьерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите и възпитателите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.

(3) Основа за карьерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(4) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо карьерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

(5) Условието и редът за заемане на учителските длъжности и за придобиване на степените по ал. 3, както и за по - бързото карьерно развитие на педагогическите специалисти се определят с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл.140 (1) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището, а за директора – и на управленската му компетентност.

(2) Атестирането на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:

1. представители на работодателя, на финансиращия орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от общественния съвет – при атестиране на директорите;

2. представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет – при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.

(3) В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(5) Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестираните педагогически специалисти.

(6) При получена най-ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:

1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;
2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка учител, директор или друг педагогически специалист;
3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;
4. представят в регионалното управление на образованието в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.

(7) В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след предприемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

(8) Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най - ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

(9) При получена оценка от атестирането с една степен по - висока от най - ниската се прилагат мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

РАЗДЕЛ IV

ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.141 Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в училищното образование.

Чл.142 Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си.

Чл. 143 За постижения в образователната област и успешно представяне на ученици в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции, учителите се награждават, както следва:

- с книги и други предметни награди;
- с грамота;

ГЛАВА СЕДМА ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.144 (1) Орган за управление и контрол на държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование е директорът.

(2) Директорът по ал. 1 управлява и представлява съответната институция.

Чл.145 Директорът на училището организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл.146 (1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(2) Административните актове на директора на училището могат да се оспорват по административен ред пред началника на регионалното управление на образованието.

(3) Административните актове на директора на училището по ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл.147 При управлението и контрола на учебната, учебно-творческата и административно-стопанската дейност директорът може да се подпомага от един или няколко заместник-директори.

Чл.148 При отсъствие на директора на училището за срок по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност – от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора.

Чл.149 (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник - директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на общественения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Директорът на училището в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл.150 (1) Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 5 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
7. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
8. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
9. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
10. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
11. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
12. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
13. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 – 5 и т. 7 – 9 се публикуват на интернет страницата на училището.

ГЛАВА ОСМА ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ

Чл.151 (1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към всяко училище се създава обществен съвет.

(2) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

Чл.152 (1) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от училището.

(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избира и резервни членове на обществения съвет.

(3) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

(4) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл.153 (1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на училището, на регионалното управление на образованието, експерти, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл.154 (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл.155 (1) Общественият съвет в училището изпълнява следните функции:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
2. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване – за училищата, и инспектирането на училището;
3. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;
4. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превизиране на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
5. съгласува училищния учебен план;
6. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
7. съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 от ЗПУО на учебниците и учебните комплекти;
8. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

9. дава становище по училищния план - прием по чл. 143, ал. 1 от ЗПУО;
10. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.
- (2) При неодобрение от общественния съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 5 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.
- Чл.156** Условието и редът за създаването, устройството и дейността на общественния съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

ГЛАВА ДЕВЕТА

НАСТОЯТЕЛСТВА

- Чл.157 (1)** Настоятелствата са независими доброволни сдружения за подпомагане дейността на образователната институция.
- (2) Към всяко училище може да се създава само едно настоятелство.
- (3) Настоятелствата се създават като юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и организират дейността си при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и в съответствие с разпоредбите на този закон, на устава или на учредителния си акт.
- Чл.158 (1)** Настоятелството се учредява по инициатива на директора на училището или на родители, учители или общественици.
- (2) Лицата по ал. 1 отправят покана за участие в учредително събрание чрез средствата за масово осведомяване и/или лично до видни общественици, дарители, представители на юридически лица.
- Чл.159 (1)** Органи на настоятелството са общото събрание и съветът на настоятелите.
- (2) Членовете на съвета на настоятелите се избират от общото събрание за срок до 4 години.
- (3) Съветът на настоятелите избира измежду членовете си председател.
- (4) Директорът и заместник-директорите на училището, не може да бъдат членове на органите за управление на настоятелството, докато заемат съответната длъжност, но може да участват в заседанията им със съвещателен глас.
- Чл.160 (1)** Основна цел на настоятелствата е подпомагане, подкрепа и съдействие за развитие на училището
- (2) За постигане на целите си настоятелствата:
1. съдействат за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и контролират целесъобразното им разходване;

2. подпомагат изграждането и поддържането на материално-техническата база на училището;
3. съдействат при организиране на ученическото хранене, за осигуряване на транспорт и при решаването на други социално-битови проблеми на учениците, учителите от училището;
4. съдействат за реализирането на програми по проблемите на учениците, за заниманията по интереси, организирания отход, туризъм и спорт с учениците;
5. организират и подпомагат обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;
6. организират обществеността за подпомагане училището;
7. сигнализират компетентните органи при извършени нарушения в системата на предучилищното и училищното образование;

Чл.161 (1) Министърът на образованието и науката и оправомощени от него длъжностни лица, както и регионалните управления на образованието осъществяват контрол върху настоятелствата за спазване на разпоредбите на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(2) Органите по ал. 1 извършват проверки върху дейността на настоятелствата и имат право:

1. на свободен достъп до всички дейности и до всички документи на настоятелството;
2. да изискват в определени от тях срокове справки, заверени копия от документи и друга информация във връзка с извършването на проверките, включително на електронен носител;

(3) Органите за управление и всички служители на настоятелството са длъжни да оказват съдействие на органите по ал. 1 при осъществяване на правомощията им и да осигуряват подходящи помещения и технически средства за извършване на проверките.

(4) При констатиране на нарушения органите по ал. 1 дават задължителни указания за отстраняването им.

ГЛАВА ДЕСЕТА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Чл.162 Дейности:

1. Установяване на ефективност на учебно-образователния процес;
2. Използване на съвременни технологии в учебния процес;
3. Ефективна работа на методическите объединения;

Чл.163 Очаквани резултати:

1. Подобрена образователна среда и по-високо качество на образователните услуги;

2. Повишаване резултатите на учениците и предоставяне на равни възможности за изява на всеки ученик;
3. Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система;
4. Ефективна, устойчива и трайна продължаваща квалификация на педагогическите кадри;

Чл.164 Изисквания за управление на качеството в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“.

(1) Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от институцията:

1. анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на училището;
2. областите на самооценяването;
3. участниците в процеса на самооценяването;
4. условията и реда за извършване на самооценяването;
5. съдържанието на доклада от самооценяването;
6. начините на представяне на резултатите от самооценяването;
7. срока на съхранение на документацията от самооценяването.

(2) Анализиране, планиране и изпълнение на дейностите – разработване на стратегия за развитие на училището /съгл. чл. 263 от ЗПУО/ за 5 години с приложени към нея план за действие и финансиране.

(3) Области на самооценяването:

1. Управление на институцията;
 2. Образователен процес:
 - а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
 - б) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение;
 - в) повишаване на мотивацията на обучаемите;
 - г) повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
 - д) налагане на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове;
 - е) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
 - з) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението;
- (4)** Участници в процеса на самооценяването са учениците, учителите, директорът, другите педагогически специалисти и родителите.

(5) Разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението. Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

1. Органи за управлението на качеството са:

- Директорът на училището;
- Педагогическият съвет;

2. Директорът на училището:

- Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството;
- Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
- Определя състава на работната група;
- Утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от Педагогическия съвет и коригиращите мерки в хода на изпълнението му; определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;
- Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
- Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
- Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в институцията;
- Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието – за училището;
- Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията;
- Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на втората учебна година и е част от изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището;

3. Педагогическият съвет приема:

- мерките за повишаване на качеството на образованието;
- правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;
- годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
- годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.165 Училището осъществява своята дейност в съответствие с:

- Конституцията на Република България;
- Кодекса на труда и българското трудово законодателство;
- Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО)
- Нормативни актове и документи, отнасящи се до образованието;
- Настоящият правилник за дейността на училището.

Чл.166 (1) Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето.

(2) Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

(3) Условията и редът за приемане и преместване на учениците от I до XII клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

(4) При преместването си учениците от I до VII клас включително не полагат приравнителни изпити.

(5) При преместването си учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове.

Чл.167 (1) Учениците може да се преместват, както следва:

1. от I до VI клас през цялата учебна година;
2. от VII до X клас включително - през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време - не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
3. в XI клас по същия профил, ако задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия - през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време, не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
4. в XII клас - не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок по същия профил при условие, че задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия.

(2) В особени случаи и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието на територията, на която се намира приемащото училище, премествания от VII до XII клас извън сроковете по ал. 1, т. 2 - 4 и извън условията по ал. 1, т. 3 - 4 може да се извършват, като се представят документи, удостоверяващи причините за преместването.

Чл.168 Учениците може да се преместват в друго училище над утвърдения прием при смяна на местоживеенето с разрешение на началника на РУО.

Чл.169 (1) Учениците се преместват при спазване на следните условия и ред:

1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл. 12, ал. 2 на ЗПУО до директора на приемащото училище;

2. до три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява писмено директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т. 1; при необходимост от получаване на разрешение по чл. 171, ал. 2 от ПДУ, чл. 107, ал. 3 и чл. 107а, ал. 4 от Наредба 10 за организация на дейностите в училищното образование тридневният срок започва да тече от датата на получаване на разрешението.

(2) До пет работни дни от получаване на информацията по т. 1 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищните учебни планове, по които ученикът се е обучавал в класовете в първи и втори гимназиален етап.

(3) Директорът на приемащото училище до три работни дни определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.

(4) В срока по ал. 5 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученикът, за неговото записване.

Чл.170 (1) За осъществяване на приема в първи клас за всяко населено място с повече от едно училище общините разработват система за прием, в която водещ критерий е близостта на училището до постоянния/настоящия адрес на детето, и определят прилежащи райони на училищата за обхват на учениците.

(2) При голям брой кандидати за прием в първи клас за СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” се прилагат критерии, приети на педагогически съвет и публикувани на сайта на училището.

Чл.171 За изпълнение на училищния план-прием директорът със заповед определя училищна комисия, която приема заявления за прием в I клас и извършва всички дейности по приема на учениците.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Лице, което преди влизането в сила на закона е завършило успешно последния клас от училищното обучение, но не се е явило или не е положило успешно съответните изпити, предвидени за придобиване на средно образование след влизането в сила на този закон придобива средно образование след успешно полагане на държавни зрелостни изпити. (§ 25 от ЗПУО)

(2) Броят и учебните предмети, по които се полагат държавните зрелостни изпити по ал. 1, се определят от юридическите актове, действали към момента на придобиване на правото за явяване на съответните изпити.

(3) Успешно положените преди влизането в сила на закона изпити, необходими за придобиване на средно образование, се признават независимо от вида на изпита и учебното съдържание, върху които те са положени, и лицето полага държавни зрелостни изпити върху учебното съдържание, предвидено за изучаване към момента на явяването като общообразователна подготовка.

§ 2. Правилникът за дейността на училището се актуализира ежегодно.

§ 3. Правилникът влиза в сила с приемането му от Педагогическия съвет. Директорът на училището организира запознаване на всички учители, ученици, родители и служители в училището с правилника.

§4. Всички учители, служители и ученици в училището са длъжни да спазват правилника.

§ 5. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 17/13.09.2017 г.

§ 6. Този правилник е актуализиран от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 3 /29.11.2017 г.

§ 7. Този правилник е актуализиран от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 9 /20.03.2018 г.

§ 8. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 17 /14.09.2018 г.

§ 9. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 14/12.09.2019г.

§ 10. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 14/11.09.2020г.

§ 11. Този правилник е актуализиран от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 3/12.11.2020 г.

§ 12. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол №15/13.09.2021г.

§ 13. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол №15 /13.09.2022г.

§ 14. Изменение на чл.114, ал.1, т.2 (**изм. февруари 2023**) за регистрирани 7 забележки в дневника на класа относно поведението и дисциплината на ученика.

Допълнение на чл.114, ал.1, т.9 (**доп. февруари 2023**) за 5 явявания в рамките на един учебен срок без униформено облекло, задължително за учениците от I – IV клас.

Измененията и допълненията са приети от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 6/09.02.2023г.

§ 15. Този правилник е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол №14 /13.09.2023г.

§ 16. Изменение на чл. 4 ал.2, (доп. се т. 5). Изменение на чл. 85-създават се нови ал.3, ал.4, ал.5 и ал.6. Изменение на чл.92 (3) - изм. т.1,3; нови- т.6,7,8; отм.-т.4

Измененията и допълненията са приети от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 9/27.03.2024г

§ 17. Изменение на **чл.6 (1)** текстът „е обявено за иновативно училище с решение N 601 от 17 август на Министерски съвет” се заменя с „е включено в списъка на иновативните училища с решение N 507 от 18 юли 2024 г на Министерски съвет“. В чл.10 отпада (4); в **чл.12 (5)** текстът „СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ осъществява обучение по иновативен предмет **“Краезнание”** във втори гимназиален етап, насочено към развитие на професионални компетентности на учениците и приложението им в областта на туризма. “ се заменя с „Като част от програмата „Иновативни училища“, СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ осъществява обучение по иновативен предмет **“Краезнание”**, проект „Сградите от миналото - дом на бъдещето“. Иновацията е насочена към развитие на професионални компетентности на учениците и приложението им в областта на туризма, изграждане на поведенческа култура на личността и надграждане на знания, умения и чуждоезикови компетентности. Проектът е за срок от три години и обхваща учениците, които са в десети клас през учебната 2024/2025 година.“; добавя се нов **чл.14а**; в **чл.18 (7)** текстът: „Профилиращи учебни предмети в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ са:“ се заменя със „Задължителни профилиращи учебни предмети в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ за паралелки с профил „Чужди езици“ са:“; отпадат т.3 и т.4 от същата алинея; добавя се нов **чл. 25**; променя се номерацията на **чл. 25 в 25а** и се добавя нов **чл.25б**; добавя се нов **чл. 40а**; в **чл. 93** и **чл. 117 „V“** се заменя с „**VI**“. Измененията и допълненията са приети от Педагогическия съвет на училището с **Протокол № 14 /12.09.2024г.**

§ 18. Текстът в **чл 92, (5) т.9** „употребява и внася енергийни напитки, наркотични и упойващи вещества, алкохол или да пуши в сградата на училището, училищния двор, улицата пред главния вход на училището и района на училището.“ **се заменя с** „да внася, притежава и/или употребява на територията на училището (сградата на училището, училищния двор, улицата пред главния вход на училището и района на училището) енергийни напитки, алкохол, наркотични и упойващи вещества, тютюневи

изделия, както и всякакъв вид електронни смарт устройства, проектирани да работят с е-течности, работещи без горене или дим, в това число електронни наргилета, електронни цигари, вейп и други.; **чл. 114, (1), т.8** се допълва с „(в т.ч. използване по време на час на мобилни телефони и други лични електронни устройства без позволение от учителя; внасяне на футболни, баскетболни, волейболни и др. топки и играчки в училище).“; **чл. 114 (1), т.10 – нова** „за притежаване, внасяне и/или употреба на енергийни напитки на територията на училището.“; **чл.114 (3), т.1** се допълва с „и/или регистрирани 12 забележки в електронния дневник паралелката относно поведението и дисциплината;“ **чл.114 (3), т. 3** се допълва **както следва:** за участие в хазартни игри; „за системно нарушаване на забраната за внасяне и употреба на енергийни напитки“; за внасяне, „притежание“ и/или употреба на алкохол, наркотични вещества, тютюневи изделия в сградата и на „територията на училището“, **отпада текстът** „достъпни на пазара, но забранени за продажба на и употреба от лица под 18г., съгласно Закона за здравето, Закона за тютюна и тютюневите изделия и Закона за закрила на детето“; **чл.114 (3), т. 4** се допълва **със** „заснемане и използване на видео и/или снимков материал без документирано изразено позволение на заснетото/заснетите лица“ **чл.114 (3), т. 5** се допълва с „както и за принудително вземане на вещи и пари от съученици или присвояване на чужди вещи;“ **чл.114 (4) т.1** се допълва с „и/или 17 регистрирани забележки в електронния дневник на паралелката относно поведението и дисциплината;“ **чл.114 (5) т. 1** се допълва с „и/или 17 регистрирани забележки относно поведението и дисциплината;“ **чл.114 (5) т.3,4,5 – нови.** Измененията и допълненията са приети от Педагогическия съвет на училището с **Протокол № 6 /24.03.2024г.** и утвърдени със заповед на Директора на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ №РД-12-598/24.03.2025г.

§ 19 В чл. 32 (2) думите „18 учебни седмици“ се заменят с „между 17 и 18 учебни седмици“; добавят се нови алинеи (3), (4). В **чл.34, (2)** се допълва след „институциите“ с текста „и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 1 септември.“; в (3) се премахват думите „или след обяд“ и „или преди обяд“; добавят се нови алинеи (4), (5), (6) Добавя се нов **Чл. 40б.** В **чл. 65 (1), т 3.** след „съответната степен“ се добавя текстът „и класът, в който следва да постъпи, не е последен от етапа“; добавя се нова т.4; стара точка 4 става нова т.5. В **чл.91 (1), т.14** се добавя нова подточка 1. Грамота за отличен успех в края на учебната година, а старите подточки 1,2,3,4 стават съответно 2,3,4,5; добавя се нова точка 15.1. В **чл. 92, т.18.** след „учител“ се добавя текста „(създаване на фалшив профил в социалните мрежи; публикуване на осмиващи, подигравателни, обидни коментари, снимки, видеа или аудиозаписи; създаване и разпространяване сред съучениците на прякори и обидни обръщения към ученик/учител; упражняване на физическа сила, дори минимална (бутане, дърпане и др.); разпространяване на лична информация без съгласие (например за семейството, здравословно състояние или лични

Средно училище с разширено изучаване на чужди езици “Д-р Петър Берон”
2300 гр. Перник ул. ”Отец Паисий” № 10, тел: 60-86-70
e-mail: info-1403216@edu.mon.bg, www.suberon-pernik.com

проблеми)“. Същият текст се добавя и в чл. 114 (3). В чл 93 (1), чл 117 (1), т.4 „VI” се заменя със „VII“. Добавя се нов Чл.132а. Измененията и допълненията са приети от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 11 /12.09.2025г.